

PÅ TAL OM UNGDOMAR

enkätundersökning för värmländska gymnasieelever

2024

Om undersökningen

Under vårterminen 2024 genomfördes På tal om ungdomar som en pilotundersökning på några av länets gymnasieskolor. Resultatet ger kunskap om ungas livssituation med fokus på upplevelse, erfarenheter och kännedom om jämställdhet, barnrätt och folkhälsa. Undersökningen är ett sätt för att unga ska komma till tals i frågor som rör dem.

Målet är att undersökningen ska ge underlag för aktörer inom olika sektorer och på olika nivåer att arbeta med jämställdhet, barnrätt och folkhälsa – för bättre förutsättningar och uppväxtvillkor för barn och unga i Värmland.

Skolor, Länsstyrelsen Värmland och Region Värmland har genomfört undersökningen i samverkan. I samband med resultatsammanställning har fokusgrupper genomförts med några klasser för att få del av ungdomarnas samtal och reflektioner över delar av resultatet. Bilderna med pratbubblor är ungdomarnas egna ord från fokusgrupperna.

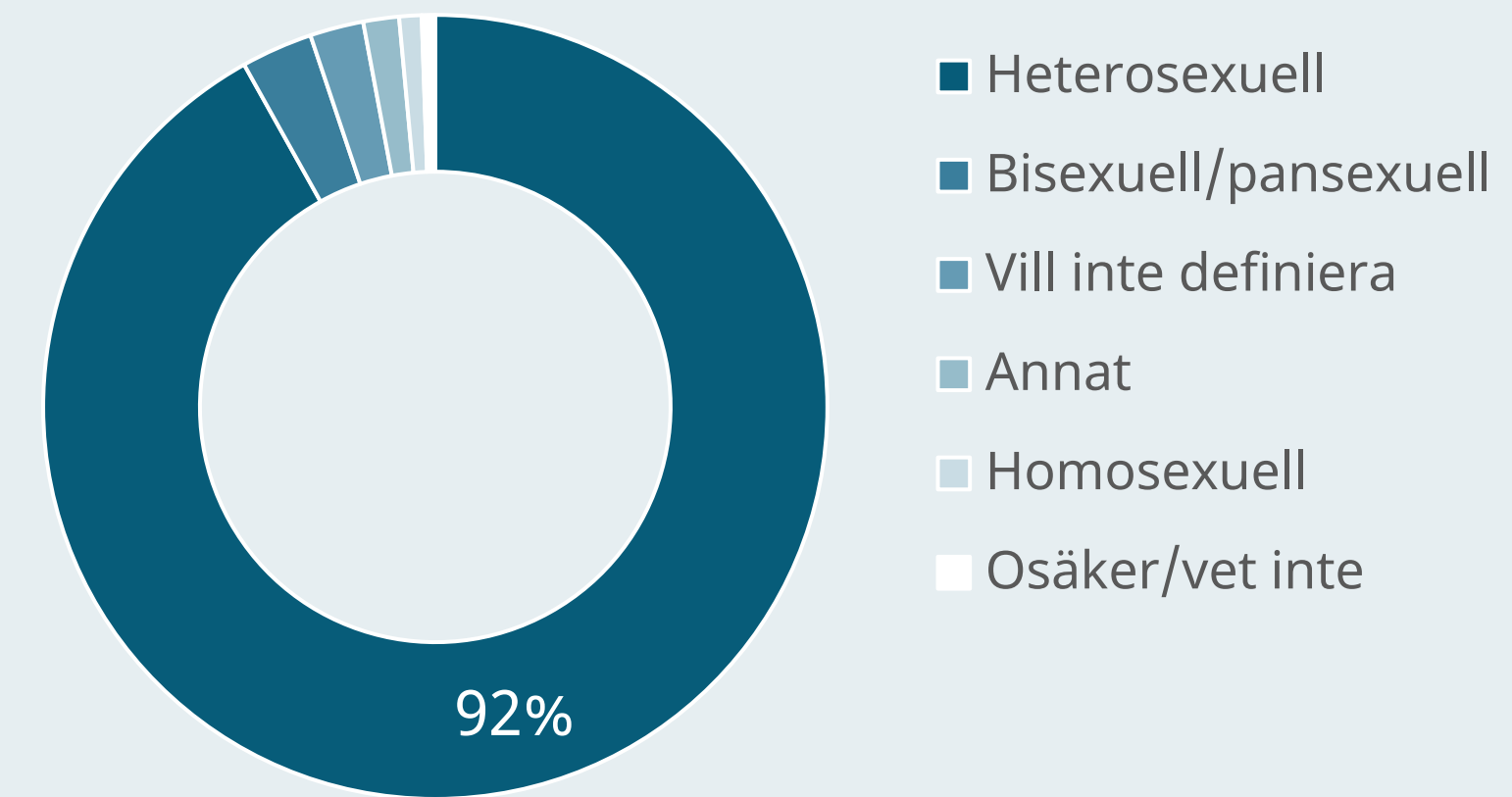
"På vilket sätt kommer det här göra nå'n skillnad...?!"

Kille som deltog i fokusgrupp

Bakgrund

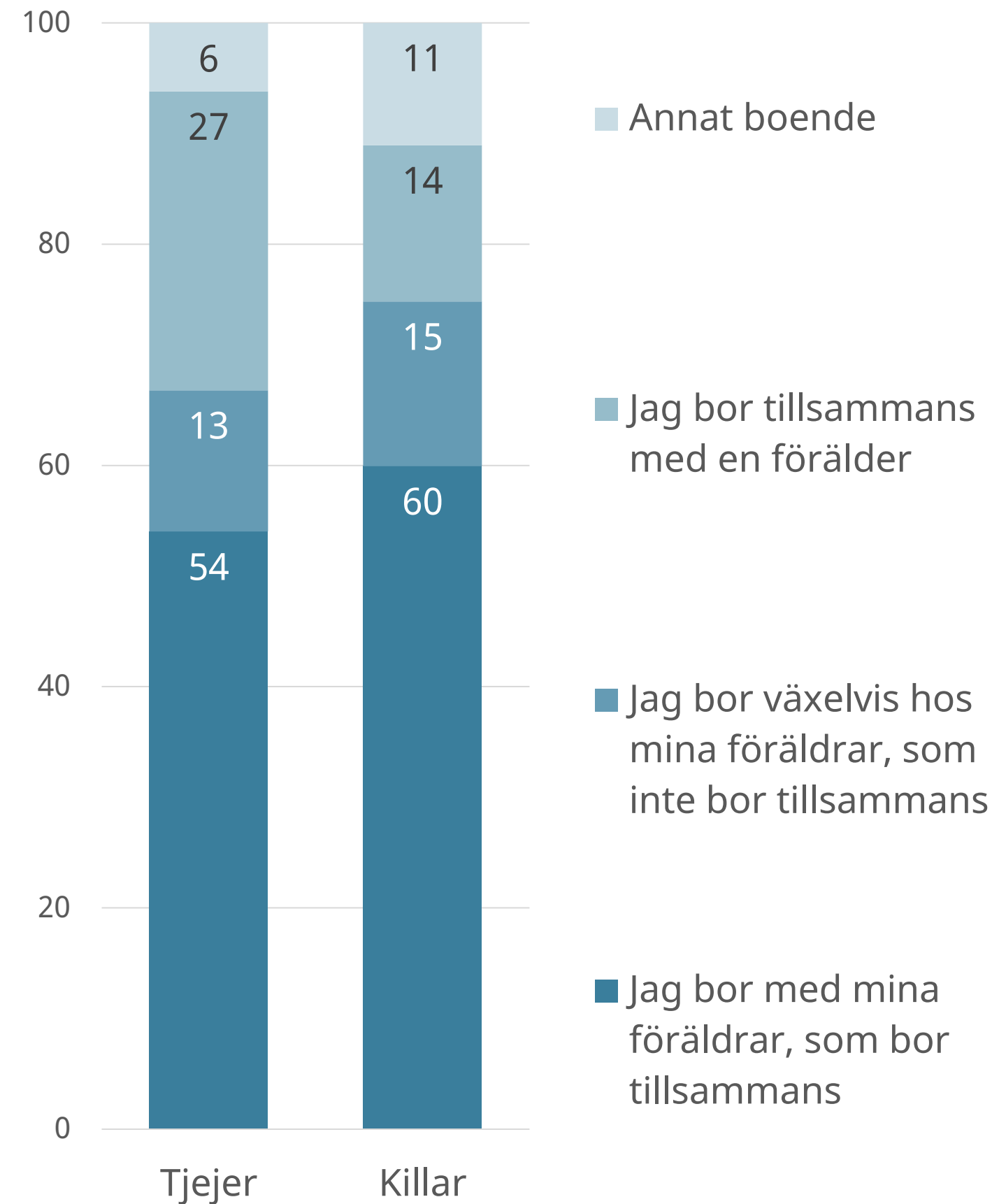
Undersökningen genomfördes som en anonym webbenkät under skoltid. 548 elever i årskurs 2 på gymnasieskolor i Arvika, Filipstad, Hagfors, Karlstad och Säffle besvarade frågeformuläret som innehåller 46 frågor inom områdena hälsa, skola, trygghet, samhälle och demokrati samt framtid.

- 60% av de svarande studerade vid högskoleförberedande program och 40% vid yrkesprogram.
- 22% av eleverna hade fyllt 18 år vid mättillfället.
- Bland de svarande var 51% tjejer och 49% killar.
- 92% av eleverna beskrev sin sexuella läggning som heterosexuell.

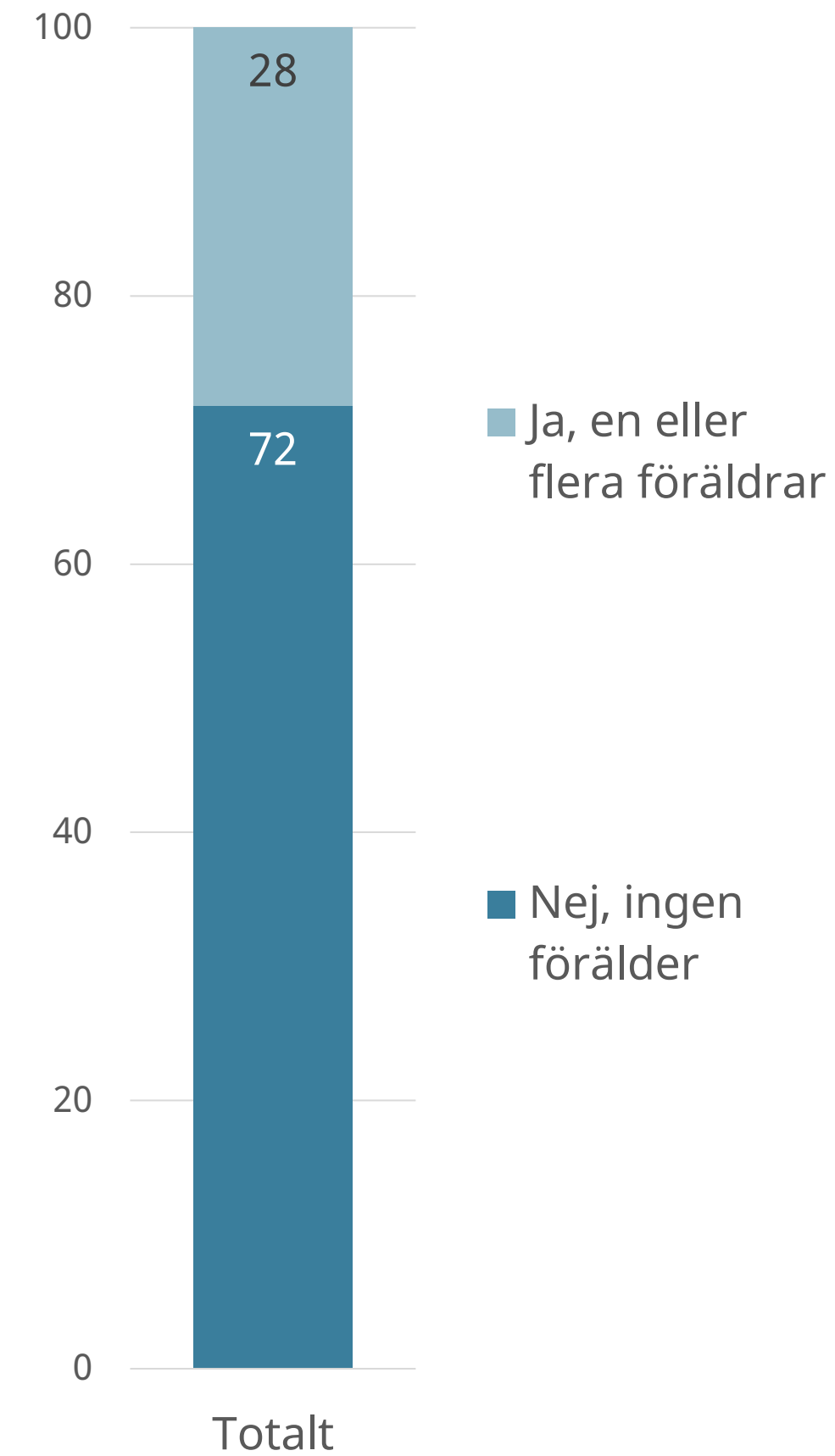
Vem bor du med?

Anges i andel (%)

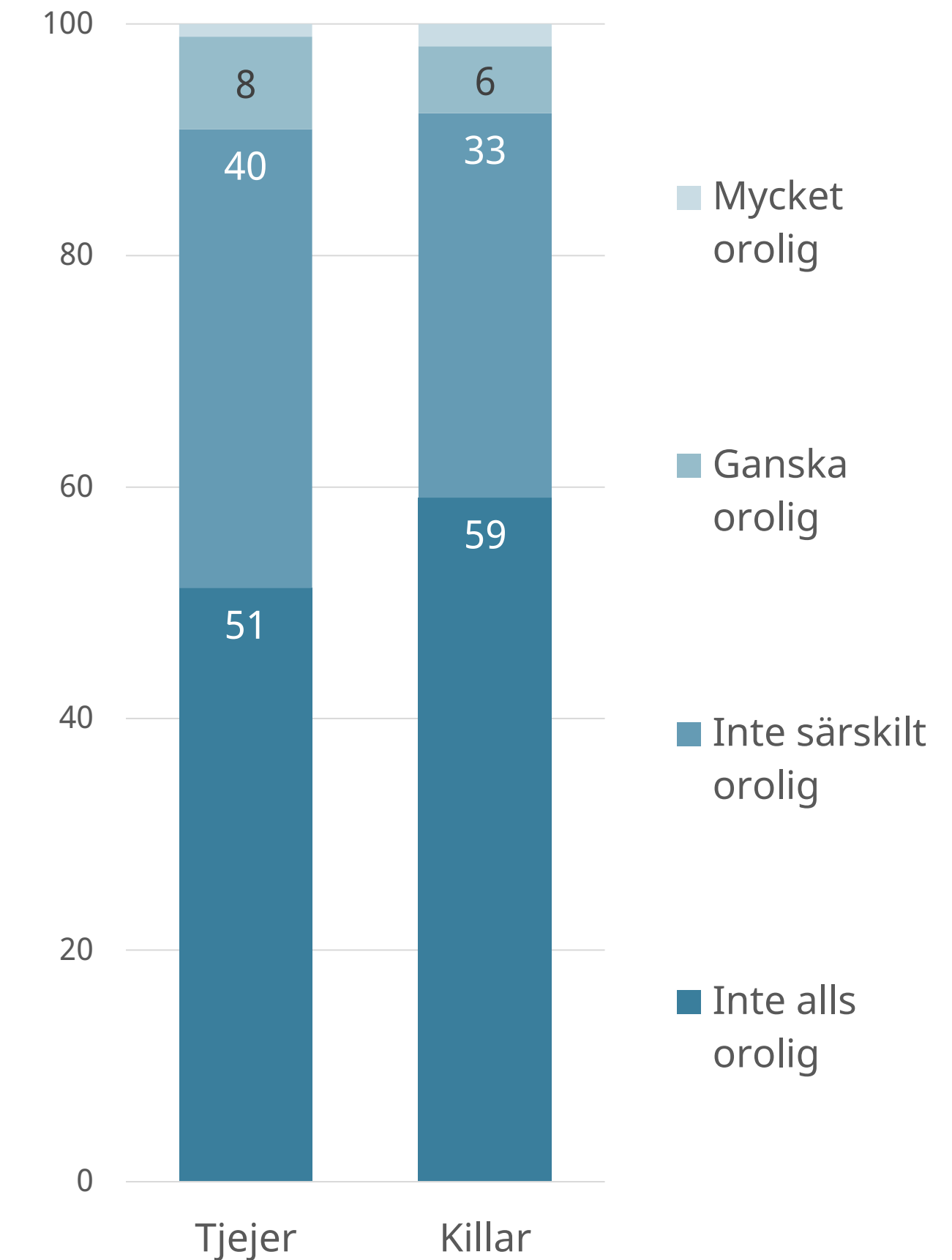
Är någon av dina föräldrar födda utomlands?

Anges i andel (%)

Är du orolig för din familjs ekonomi?

Anges i andel (%)

HÄLSA

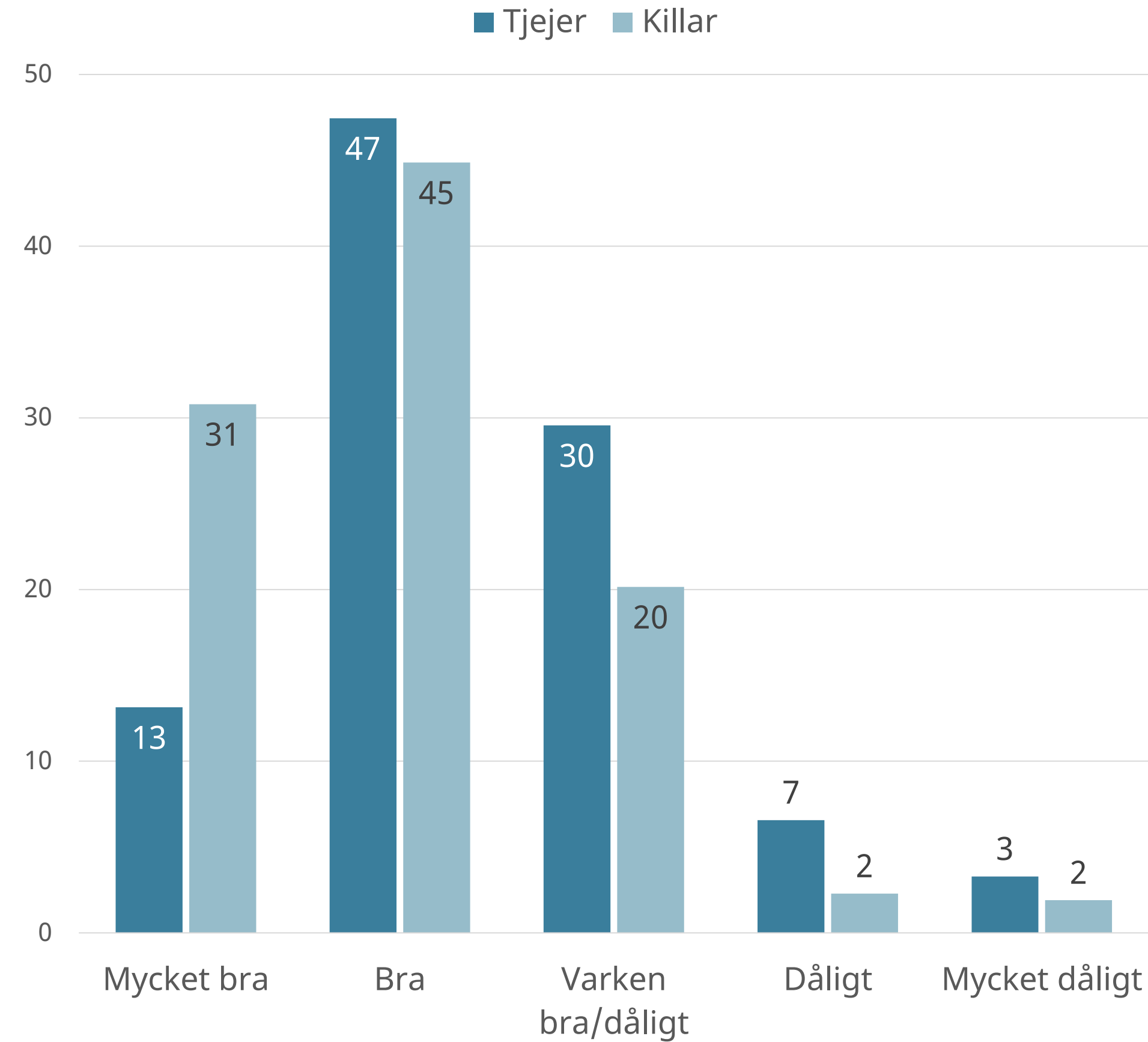
Tjejer uppger olika hälsobesvär i högre grad än killar.

Fyra av tio elever med funktionsnedsättning uppger att den påverkar skolarbetet avsevärt.

De flesta elever har någon att prata med om sådant som bekymrar dem.

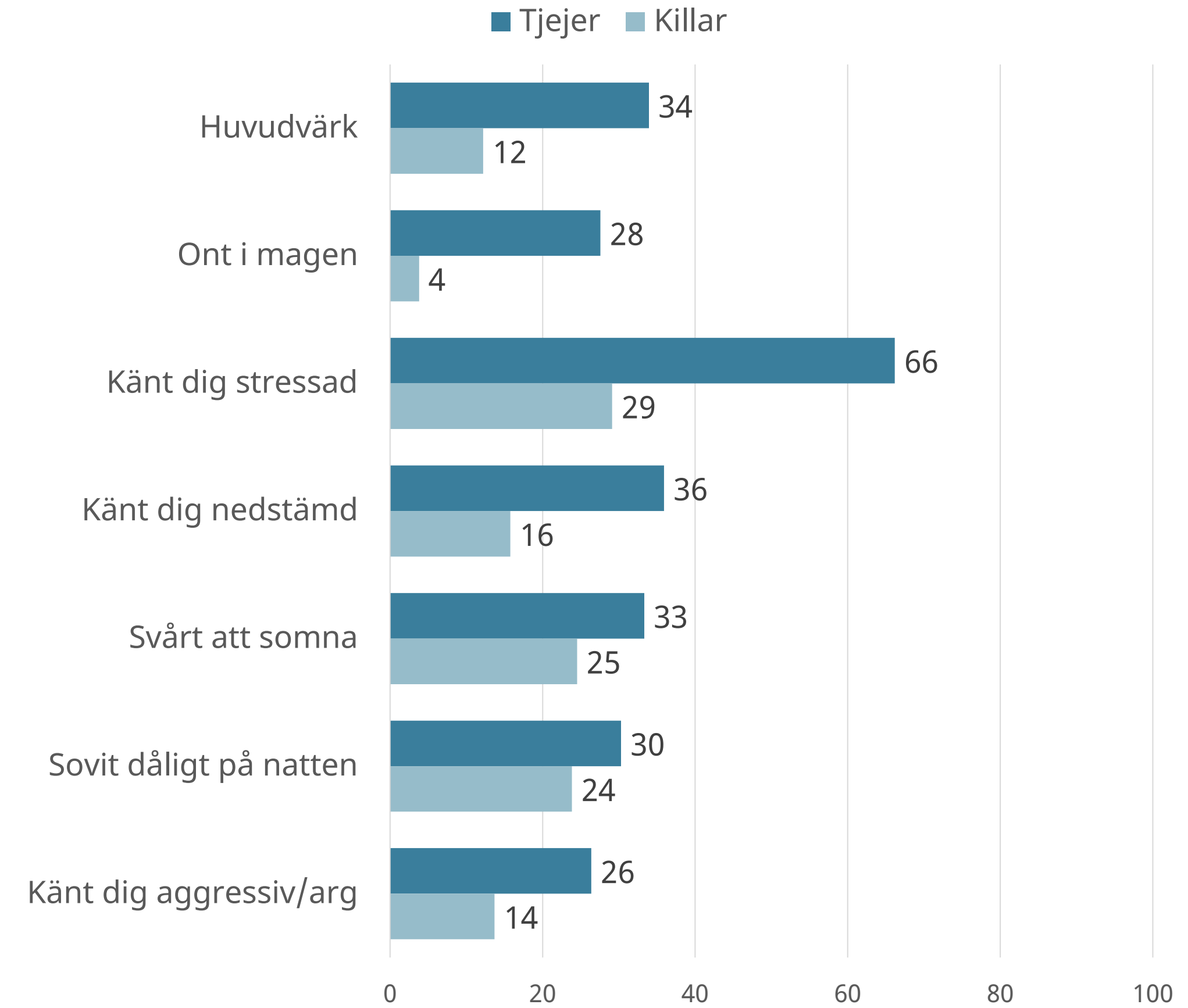
Hur mår du rent allmänt?

Anges i andel (%)

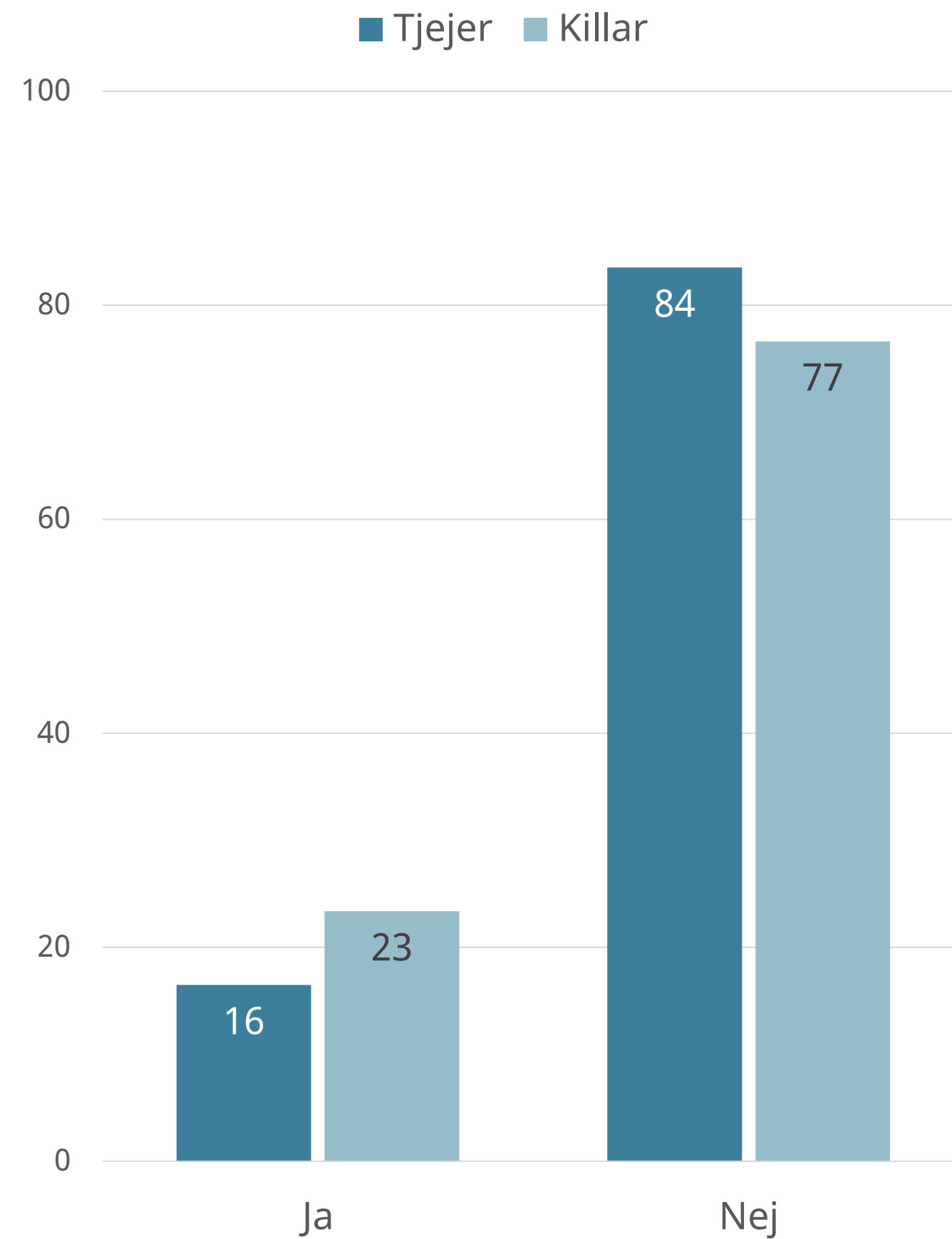

Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste 6 månaderna?

Andel (%) elever som svarat "Flera gånger i veckan" eller "I stort sett varje dag"

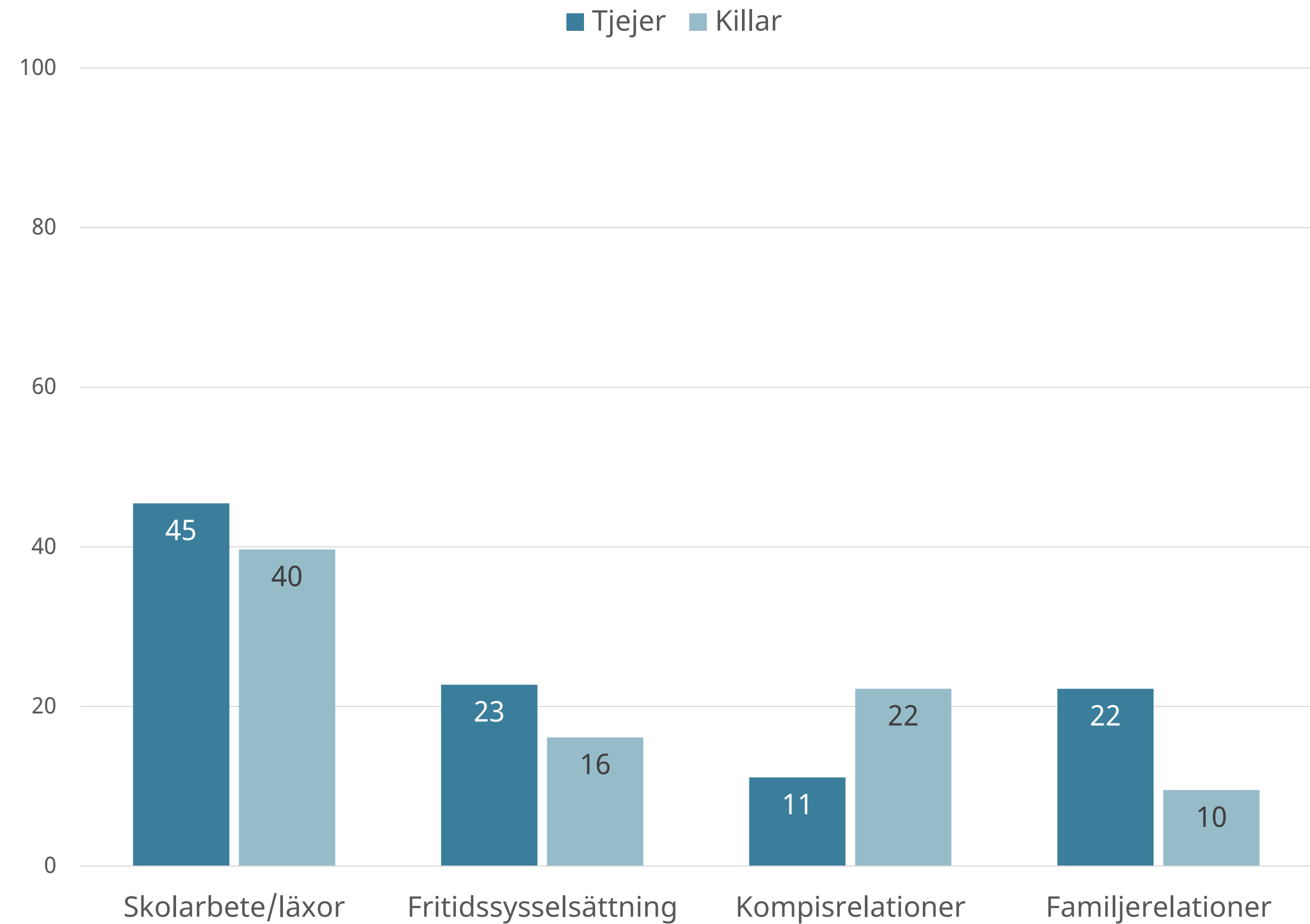
Andel (%) elever med funktionsnedsättning*

* till exempel hörselnedsättning, läs- eller skrivsvårigheter, ADHD, autism, rörelsehinder

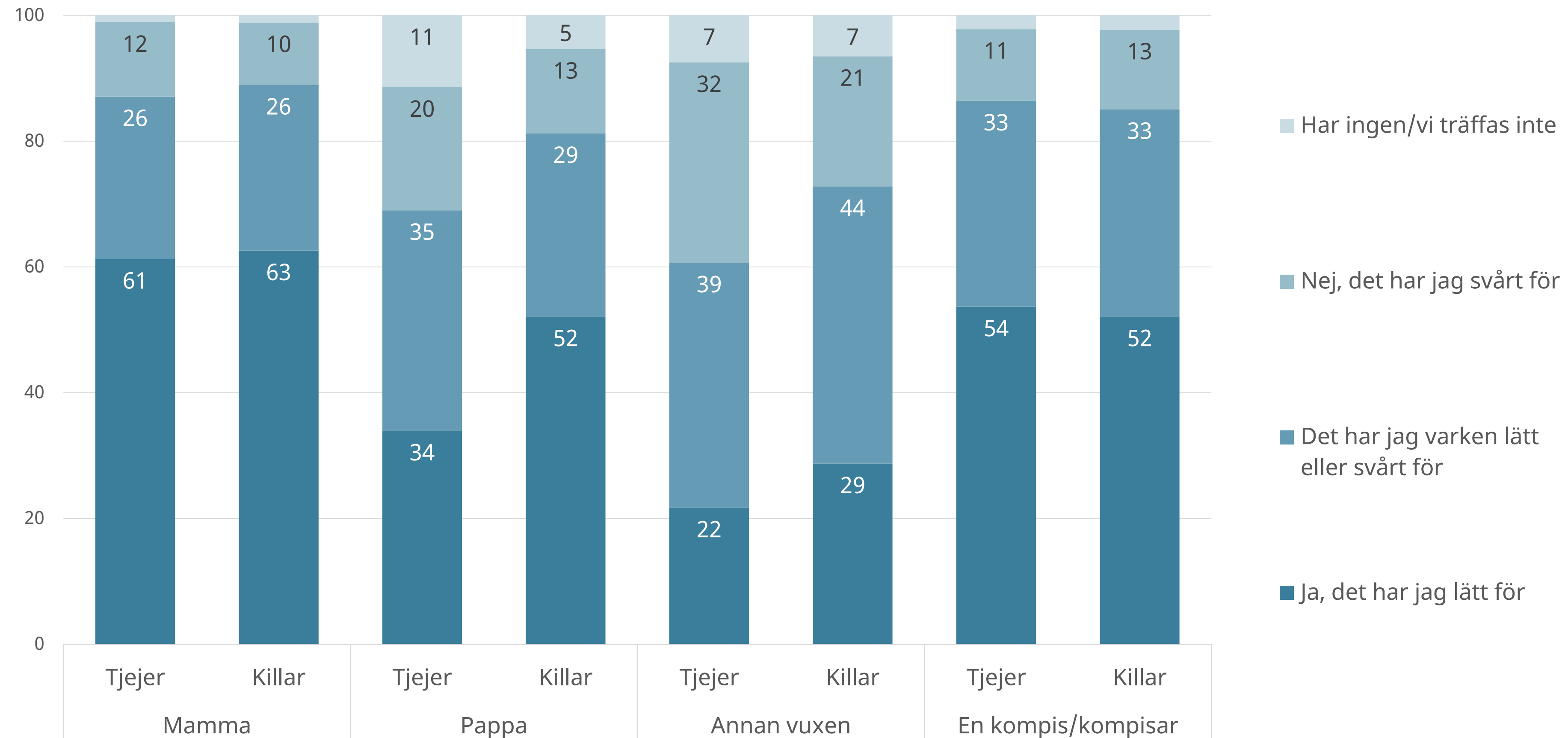
Påverkar din funktionsnedsättning följande negativt?

Andel (%) elever som svarat "Ja, påverkar ganska mycket" eller "Ja, påverkar väldigt mycket"

Andel (%) elever som kan prata med mamma, pappa, annan vuxen eller kompisar om saker som bekymrar dem

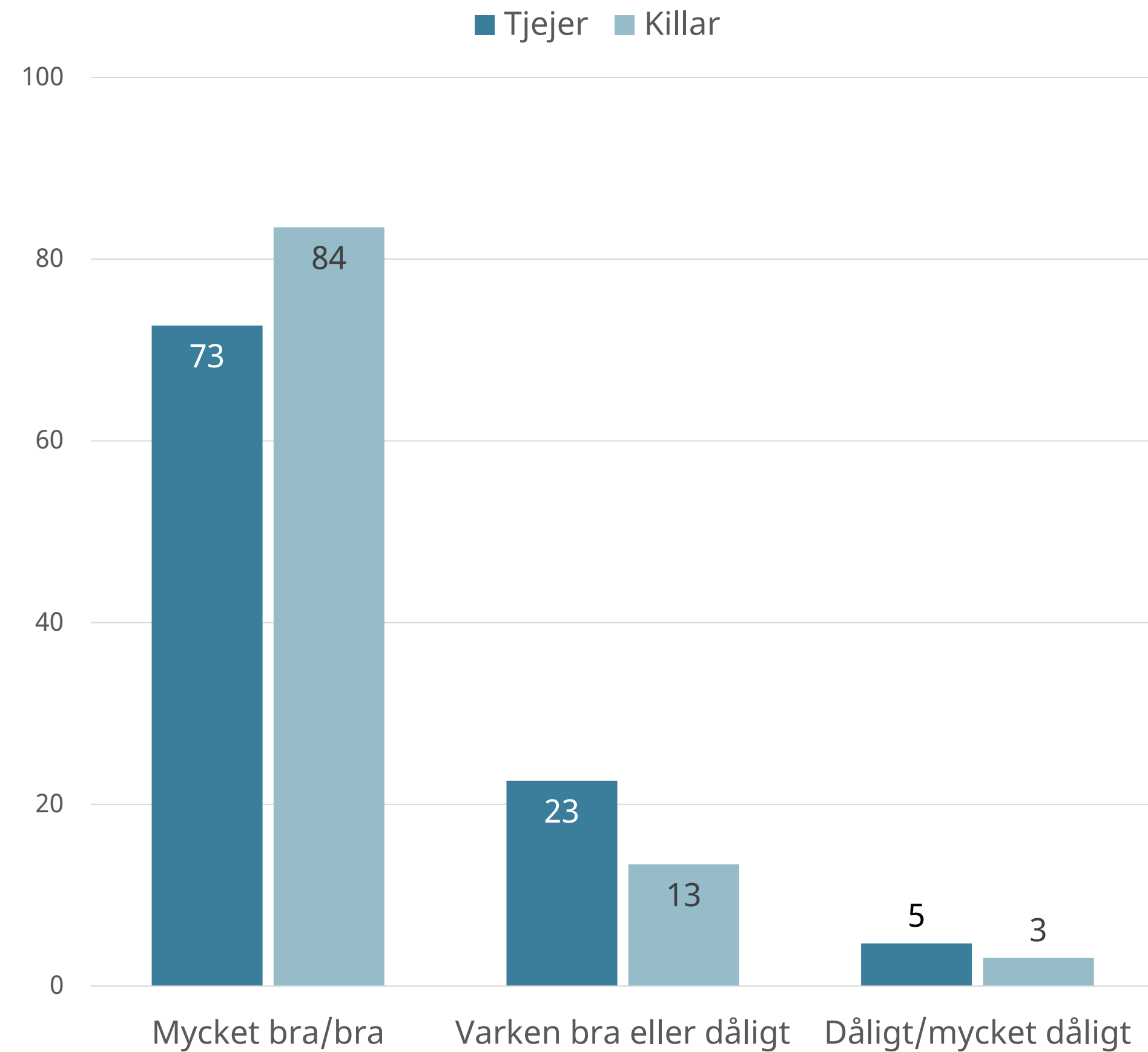
SKOLGÅNG

Drygt tre av fyra elever trivs bra eller mycket bra i skolan.

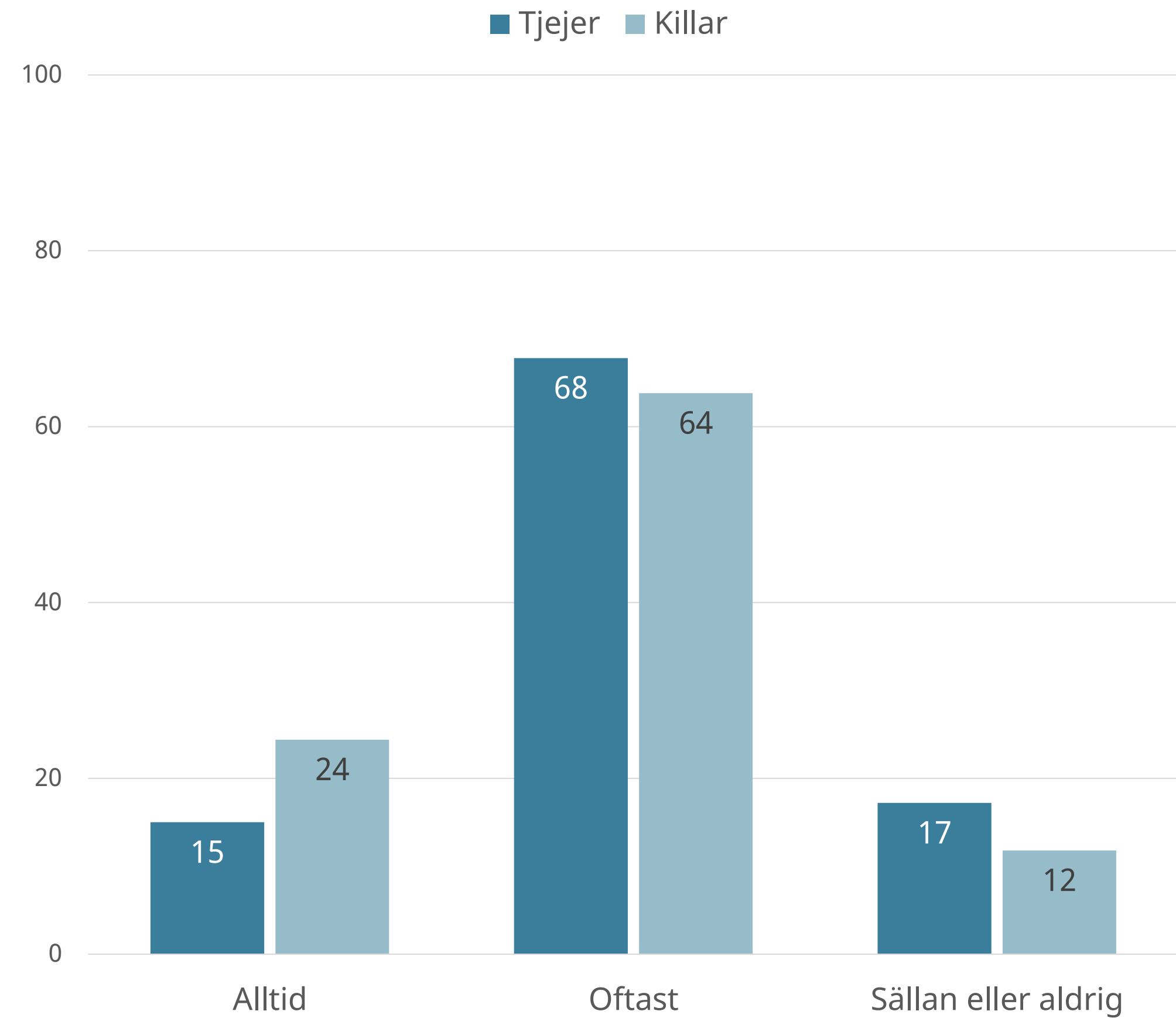
Cirka en av tre elever uppger att de får vara med och påverka sitt arbete i skolan.

En högre andel tjejer än killar upplever skolstress.

Andel (%) elever som trivs i skolan

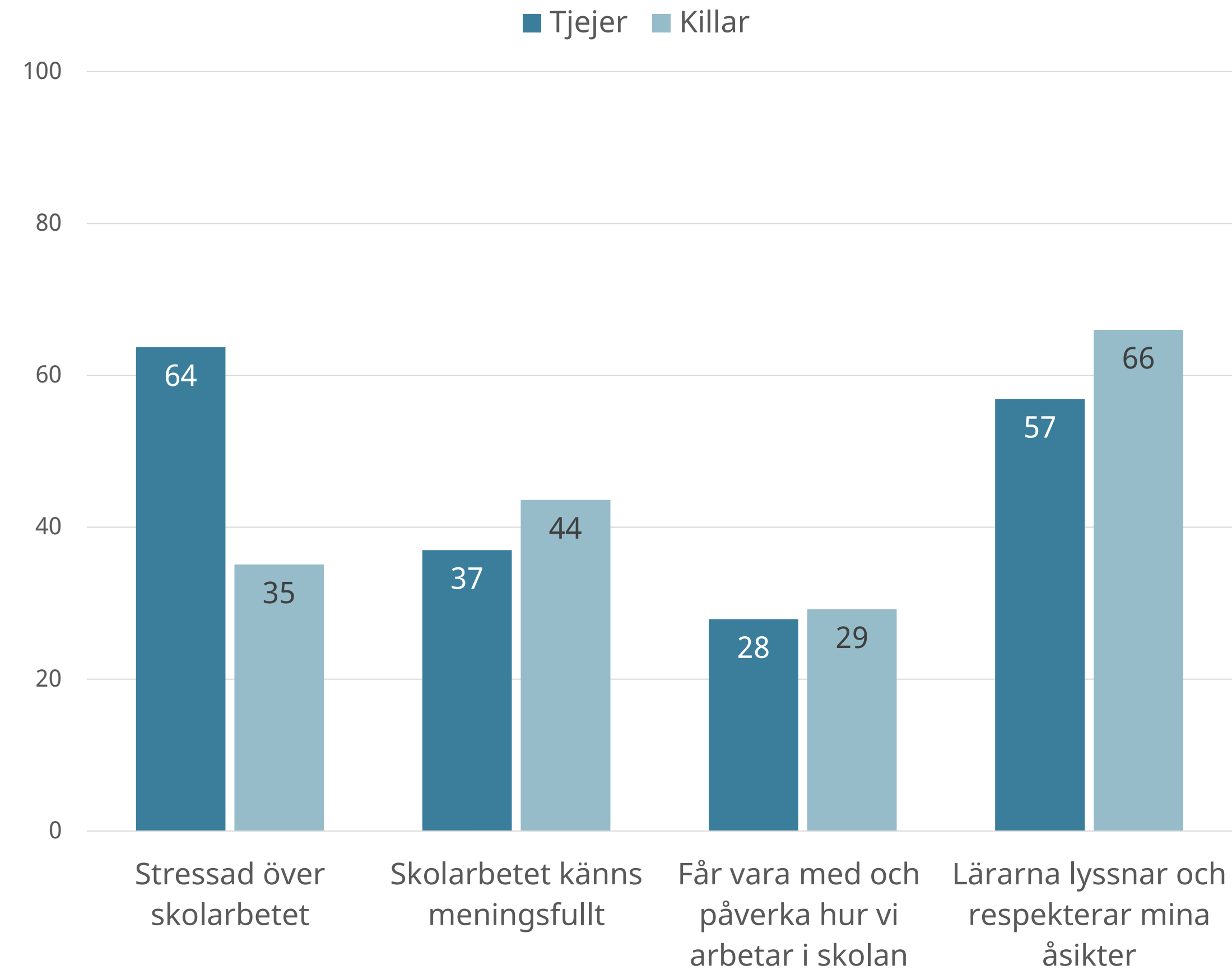

Andel (%) elever som får den hjälp de behöver i skolan för att klara sina uppgifter

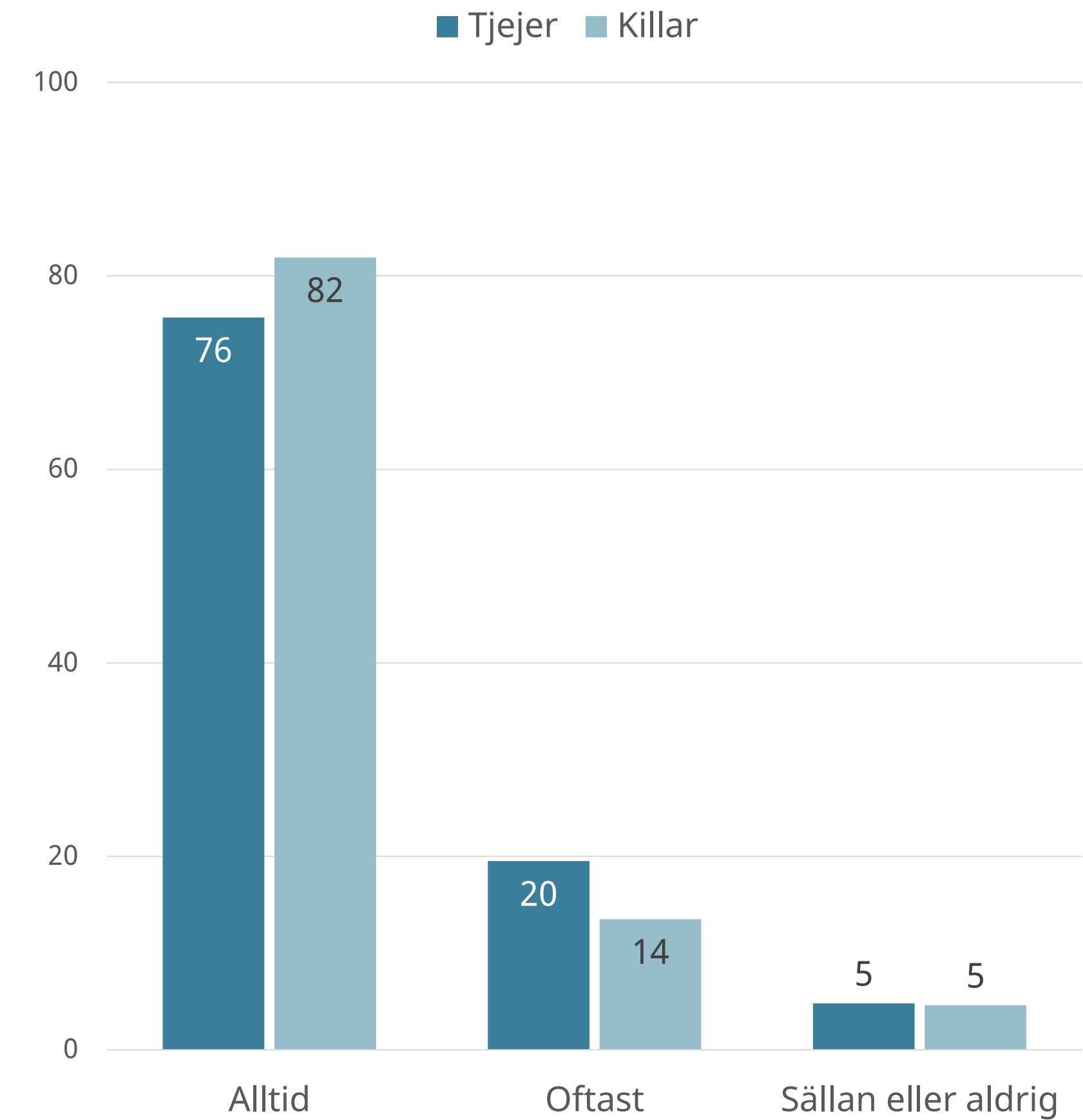
Hur väl stämmer detta in på dig?

Andel (%) som svarat "Stämmer mycket bra" eller "Stämmer bra"

Har du någon att vara med på rasterna?

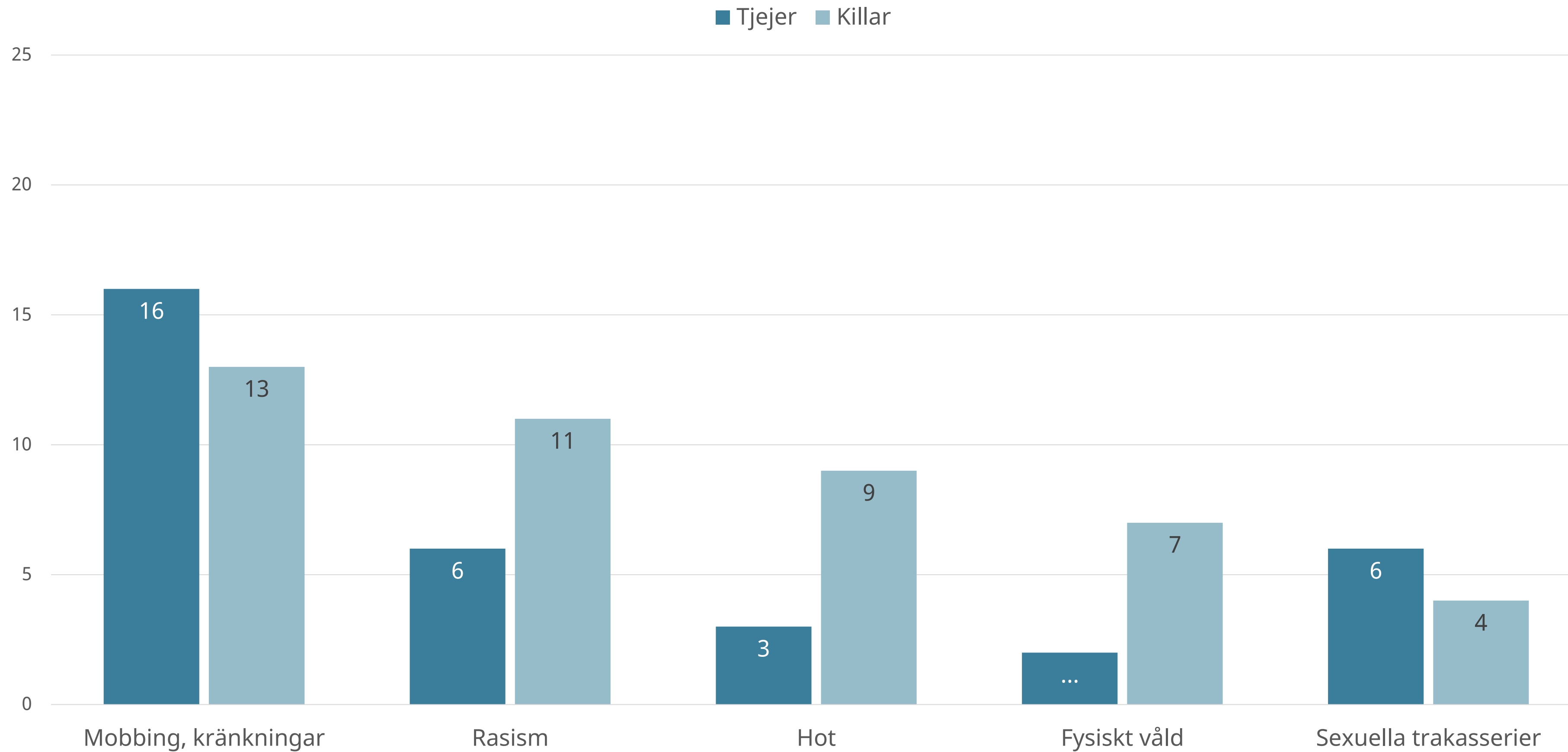
Anges i andel (%)

"Tjejer ska vara smarta i skolan medan killar kan vara lite mer 'laid back'."

Tjej som deltog i fokusgrupp

Andel (%) elever som i skolan en eller flera gånger under de senaste 12 månaderna blivit utsatta för...

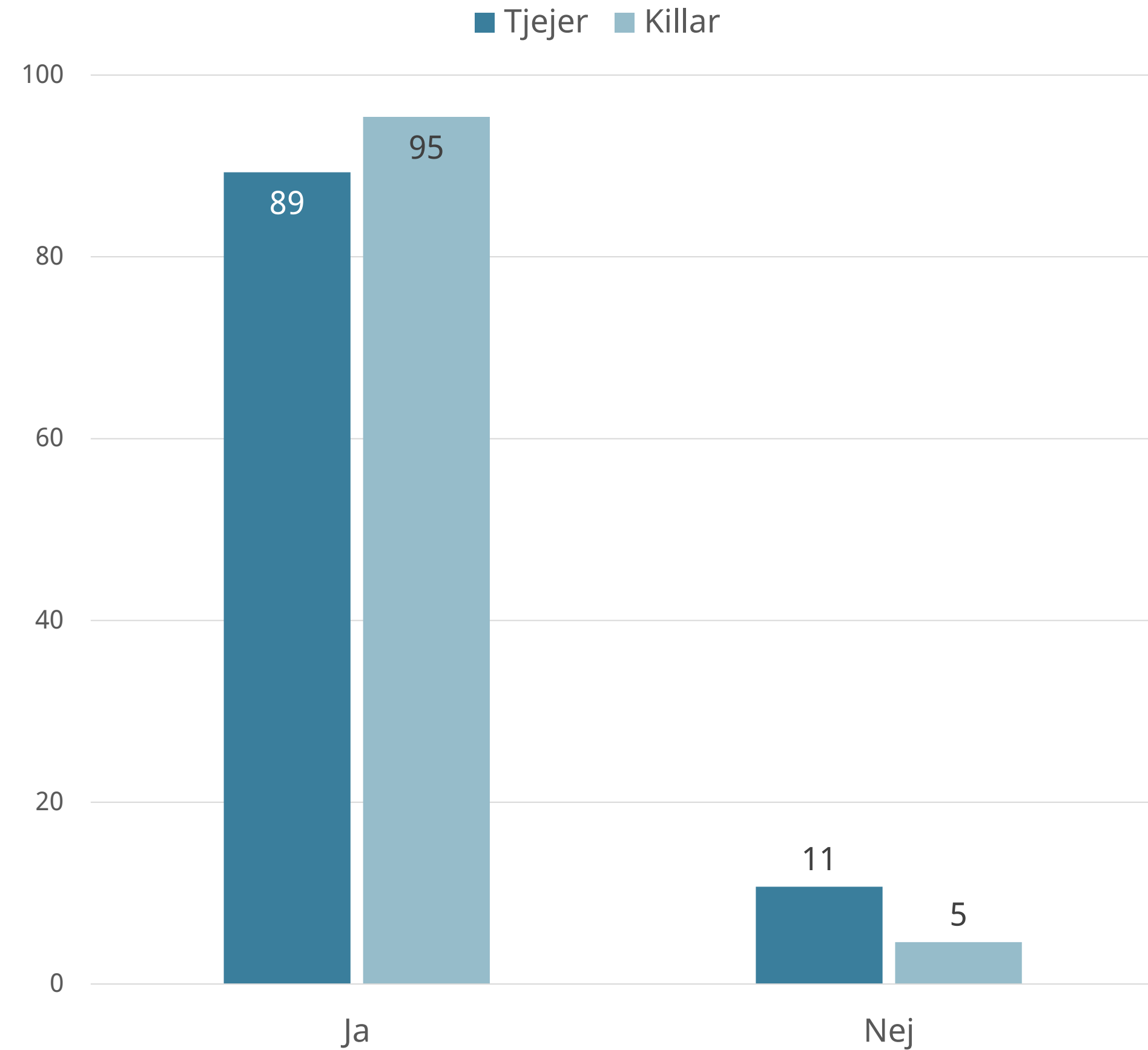
FRITID

Majoriteten av eleverna har möjlighet att delta i de fritidsaktiviteter de vill.

Att vara föreningsaktiv är vanligare bland killar än tjejer.

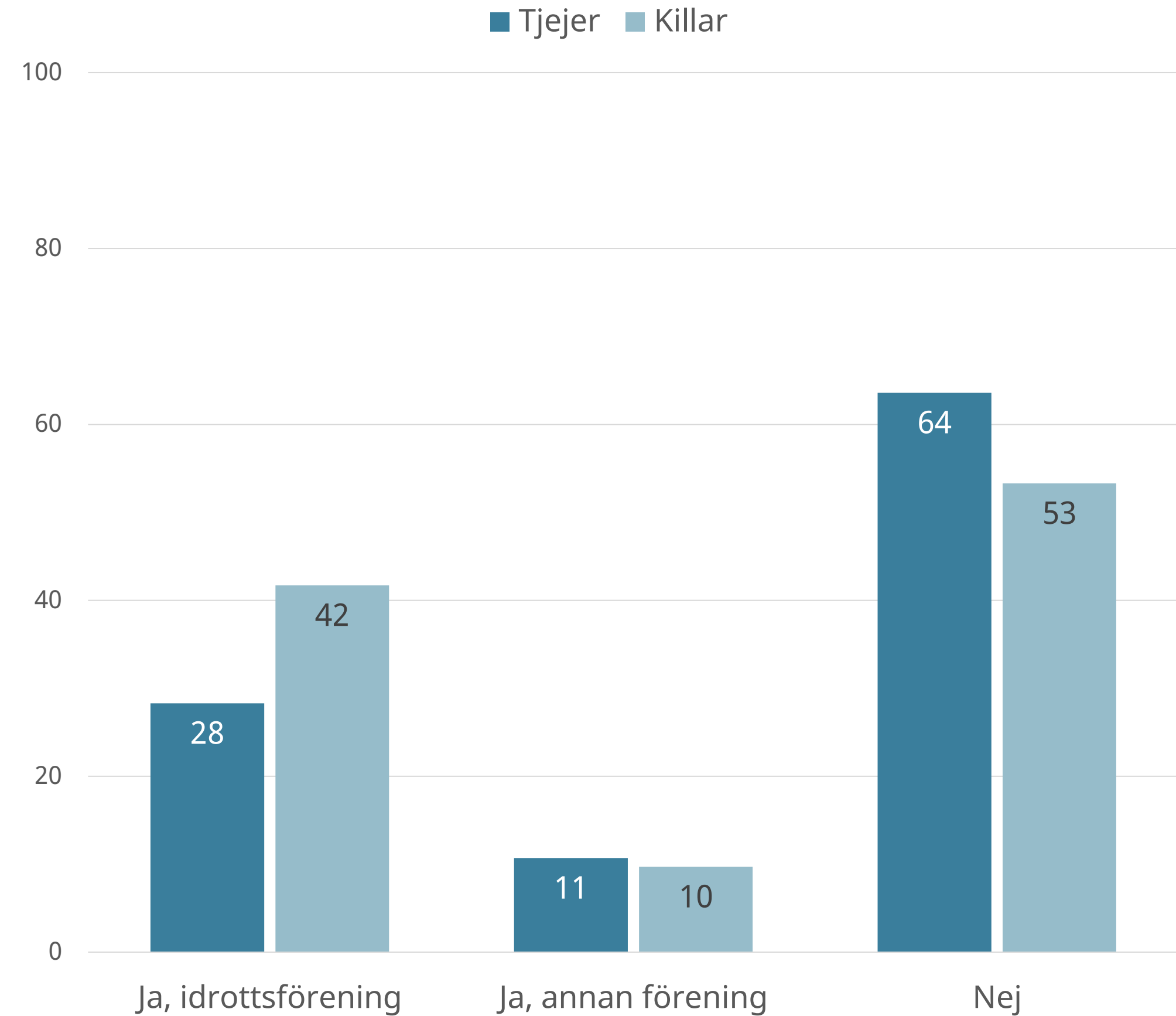
Att se porr på nätet är betydligt vanligare bland killar än tjejer.

Andel (%) elever med möjlighet att delta i de fritidsaktiviteter de vill

Andel (%) elever som är medlem i en förening eller organisation

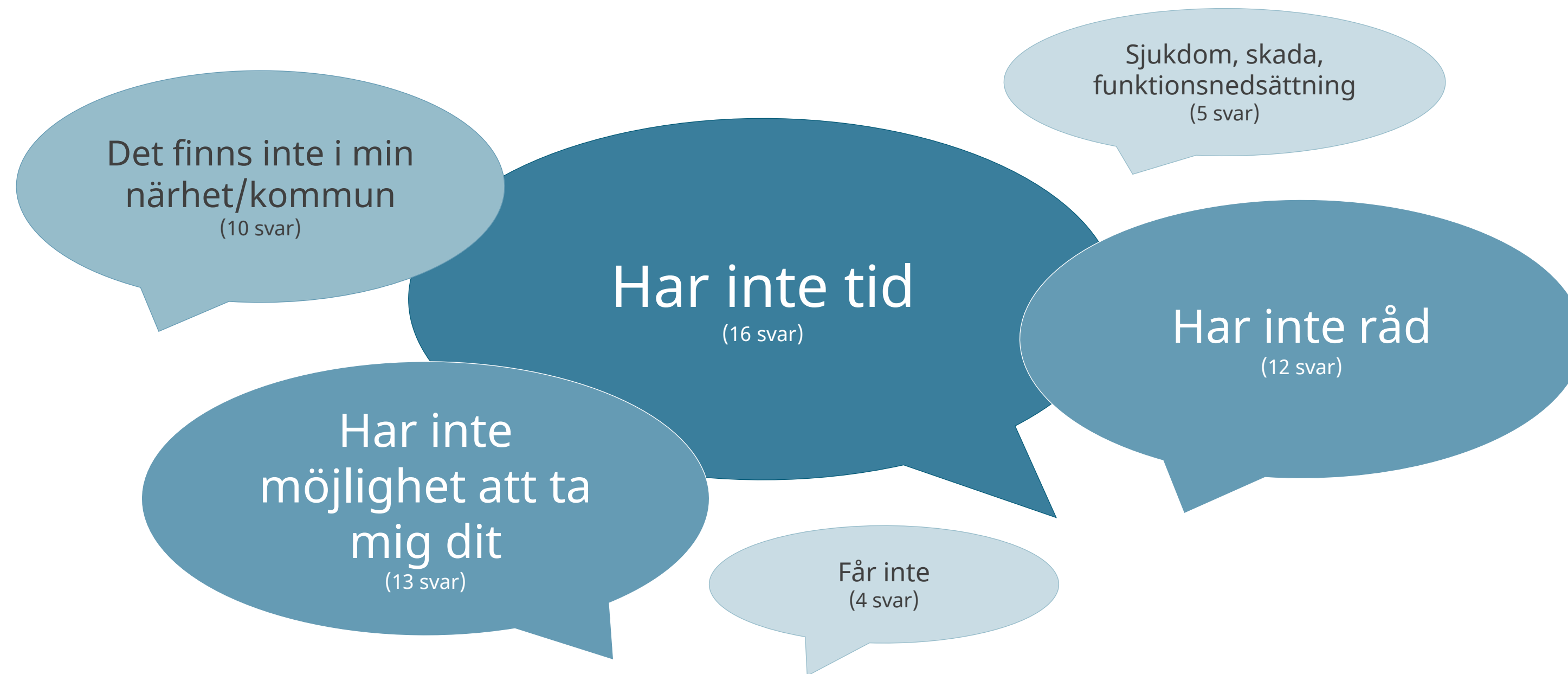
Flera alternativ kan uppges

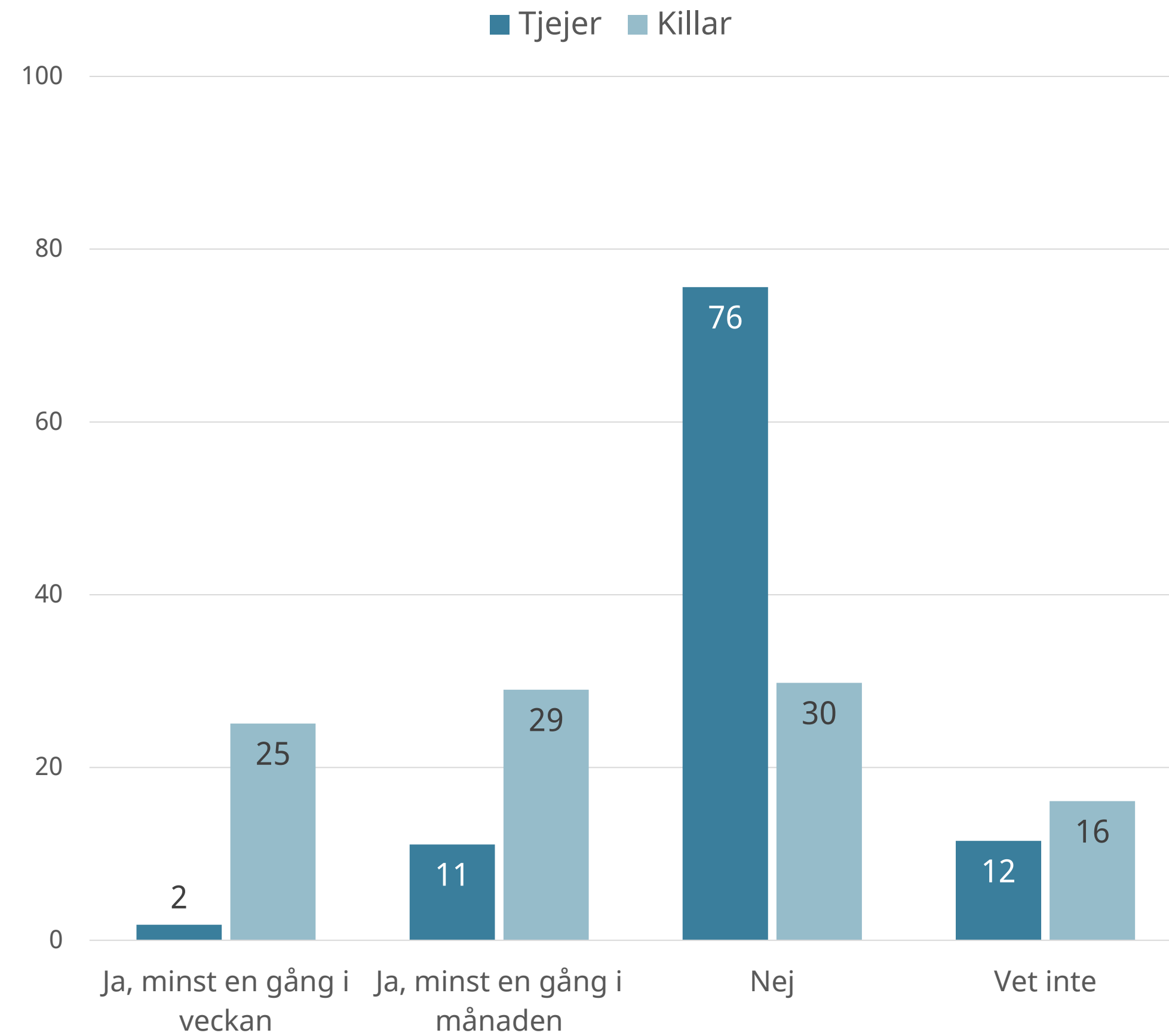

Varför kan du inte delta i de fritidsaktiviteter du vill?

Besvarades endast av de 44 elever som uppgett att de inte har möjlighet att delta i önskade aktiviteter.

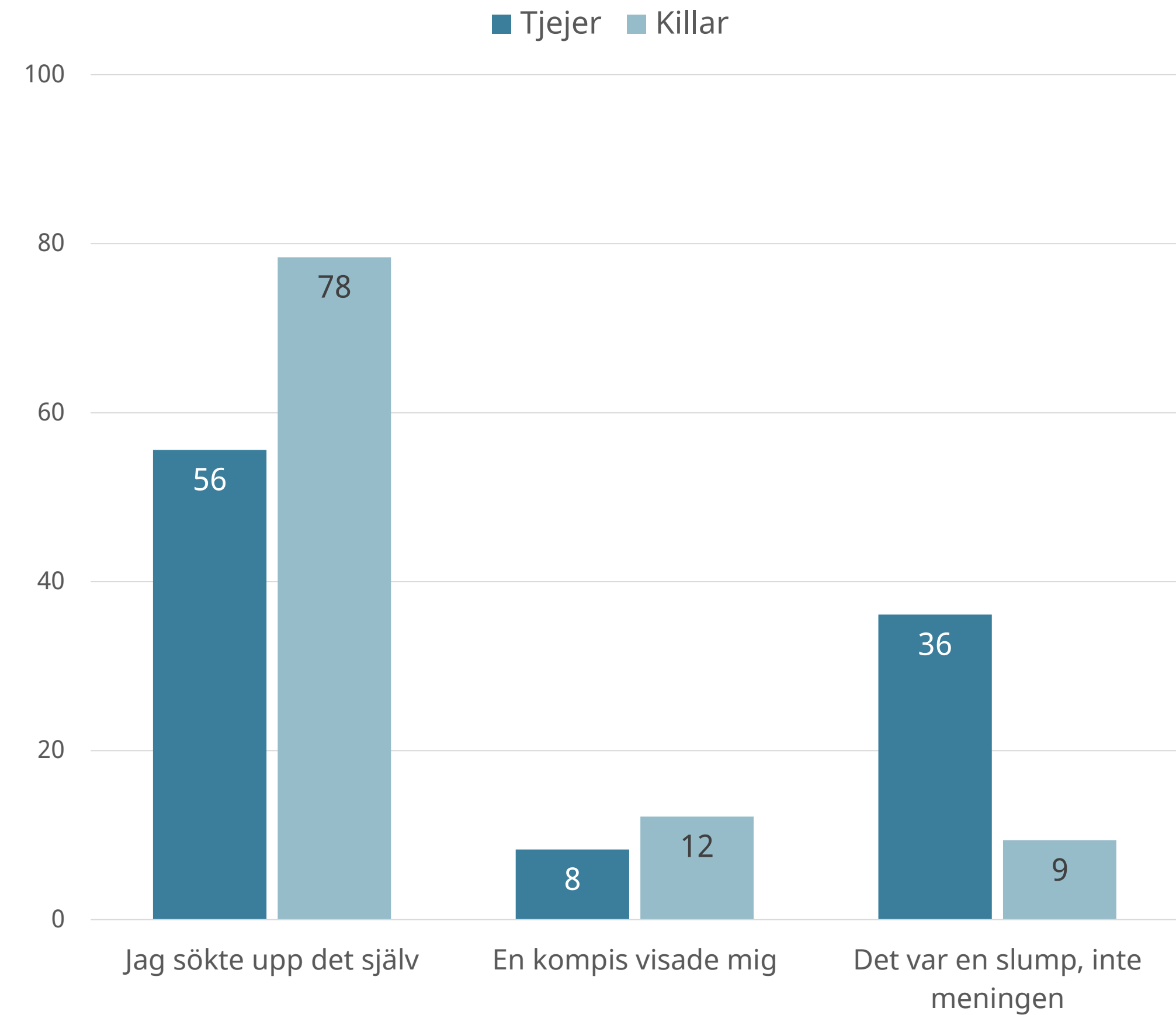

Andel (%) elever som har sett porr på nätet de senaste 12 månaderna

Om du kommit i kontakt med porr på nätet, hur gick det till?

Anges i andel (%)

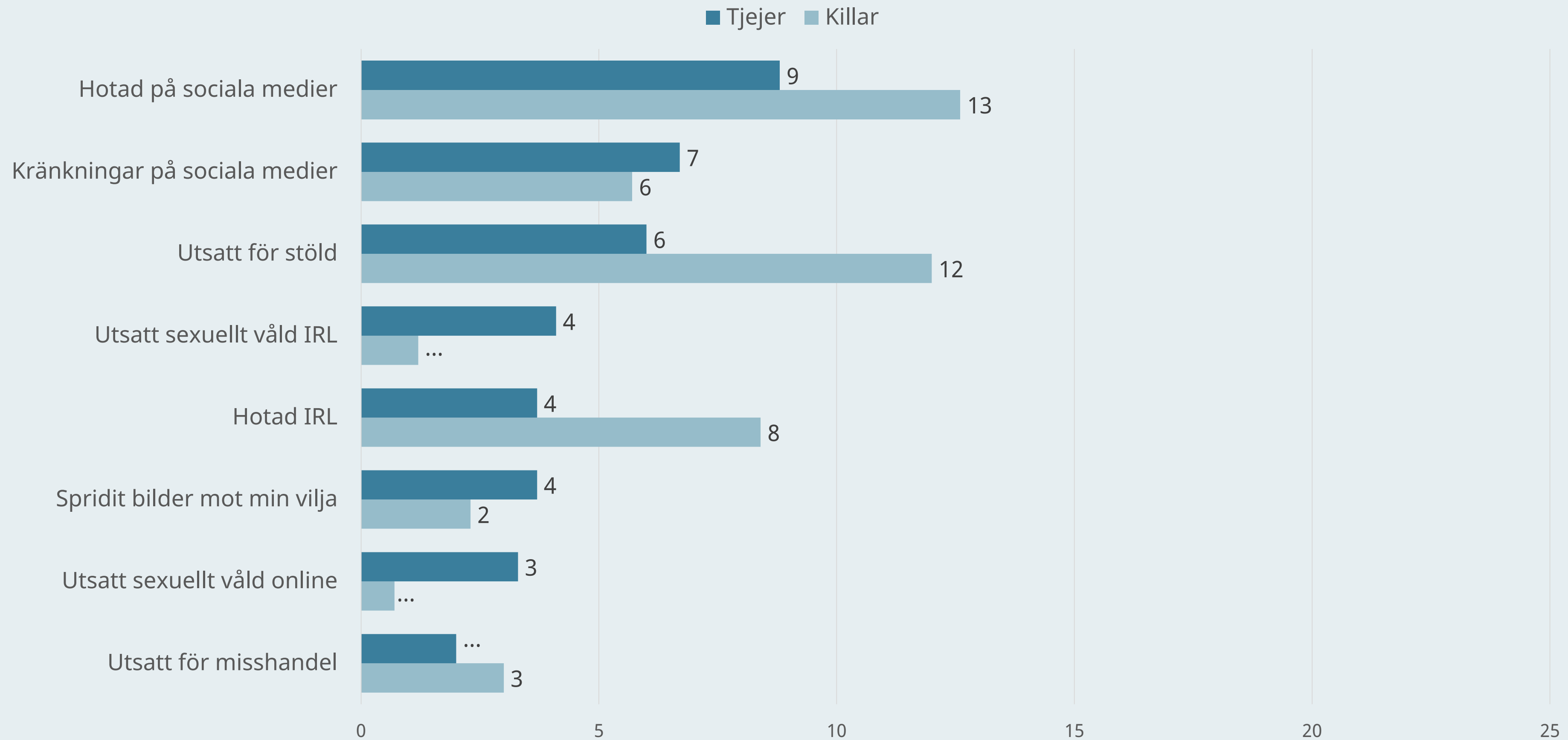
TRYGGHET

Mer än hälften av eleverna tycker inte att det går att lita på människor i allmänhet.

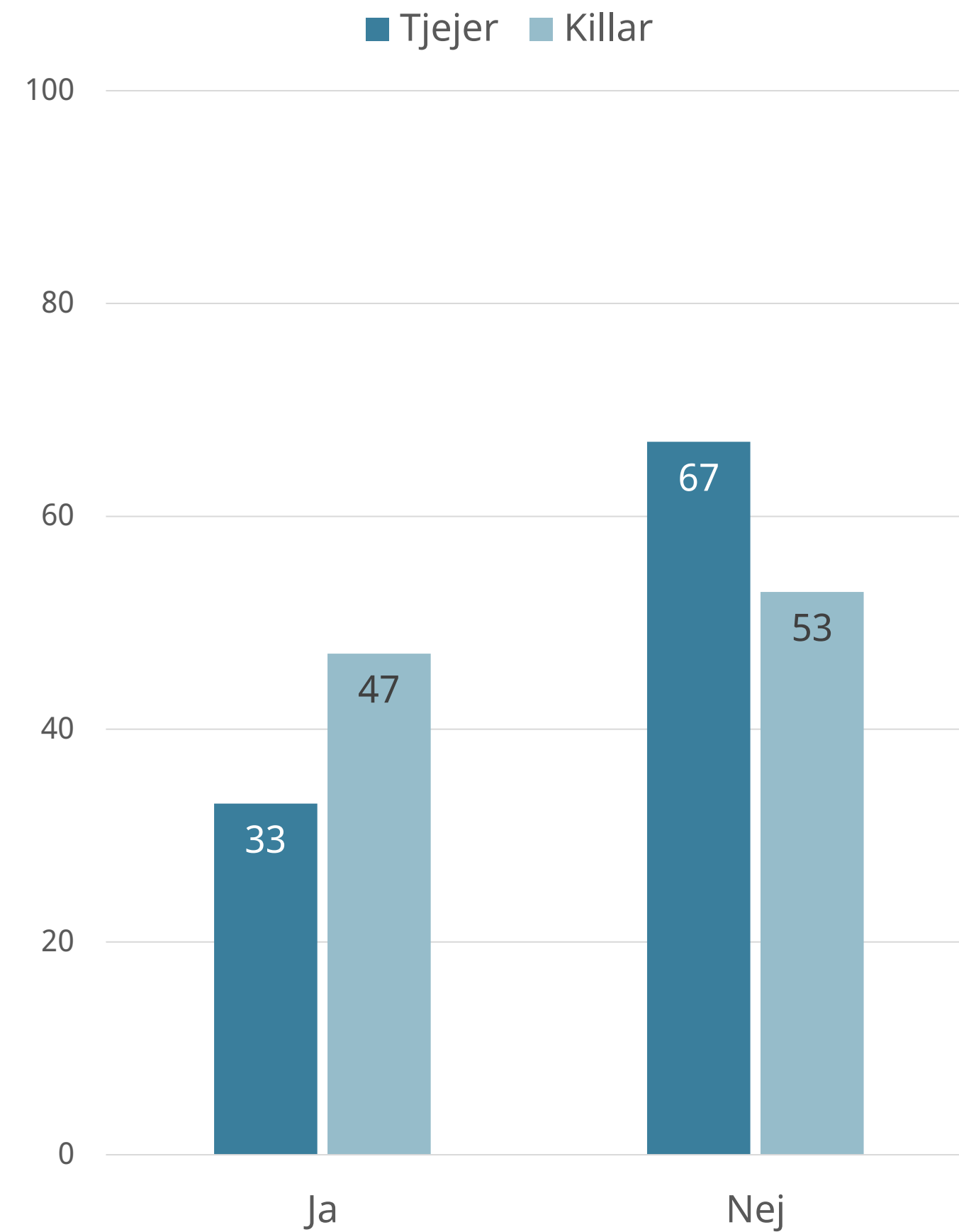
Killar känner sig tryggare än tjejer i vardagsmiljöer som på skolvägen,
i skolan, på internet eller på fritidsaktivitet.

Att bli utsatt för hot är vanligare bland killar och att bli utsatt för sexuellt våld
är vanligare bland tjejer. En stor del av brotten sker på sociala medier.

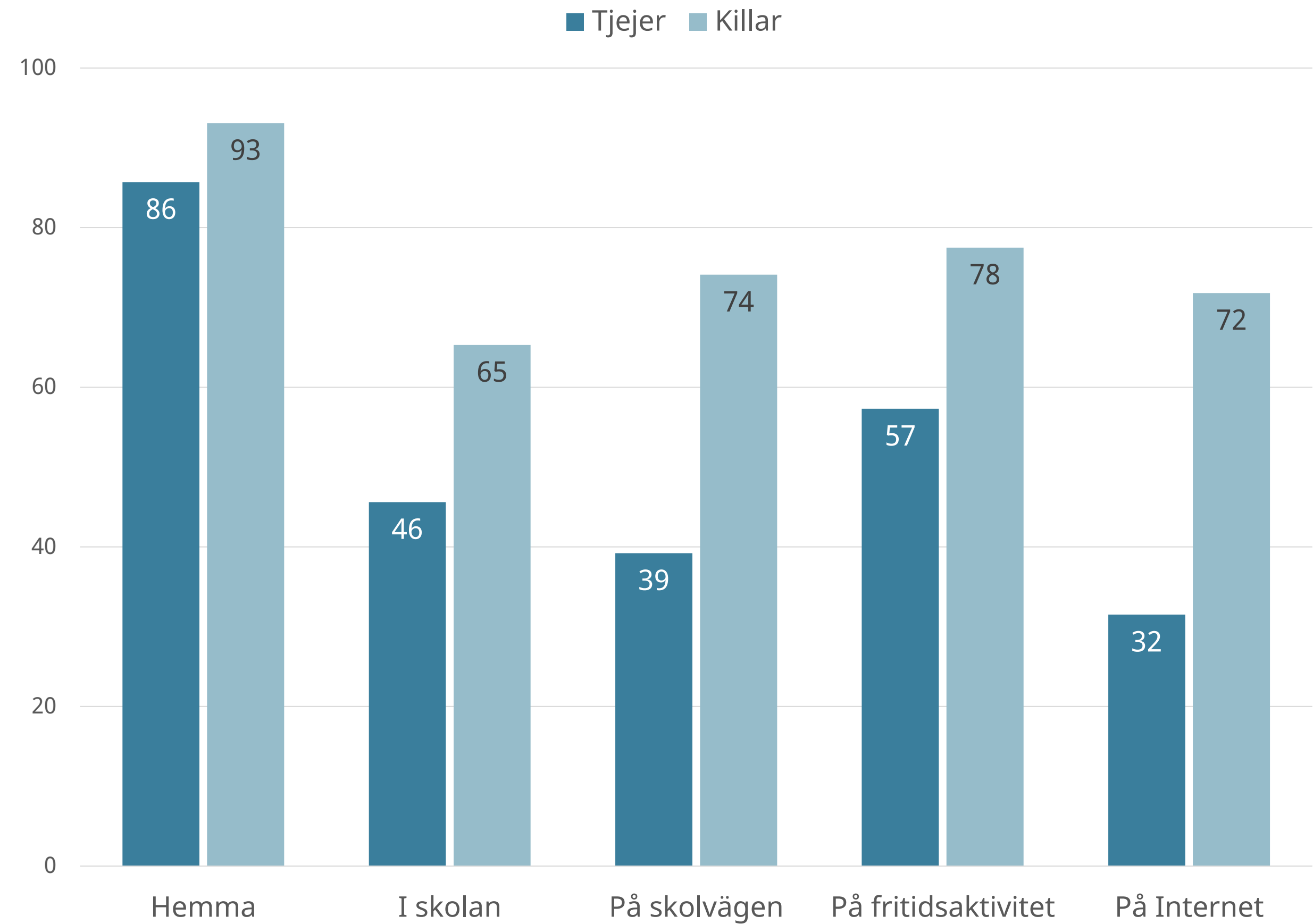
Andel (%) elever som blivit utsatta för olika typer av brott, hot eller bildspridning de senaste 6 månaderna

Andel (%) elever som tycker det går att lita på de flesta människor

Andel (%) elever som alltid känner sig trygga på följande ställen

"Vi litar på exempelvis lärare och poliser (personer vi inte känner) för att det är norm och normalt i samhället."

Tjej och kille som deltog i fokusgrupp

"Viktigt att ha en bra relation och attityd till andra."

Tjej och kille som deltog i fokusgrupp

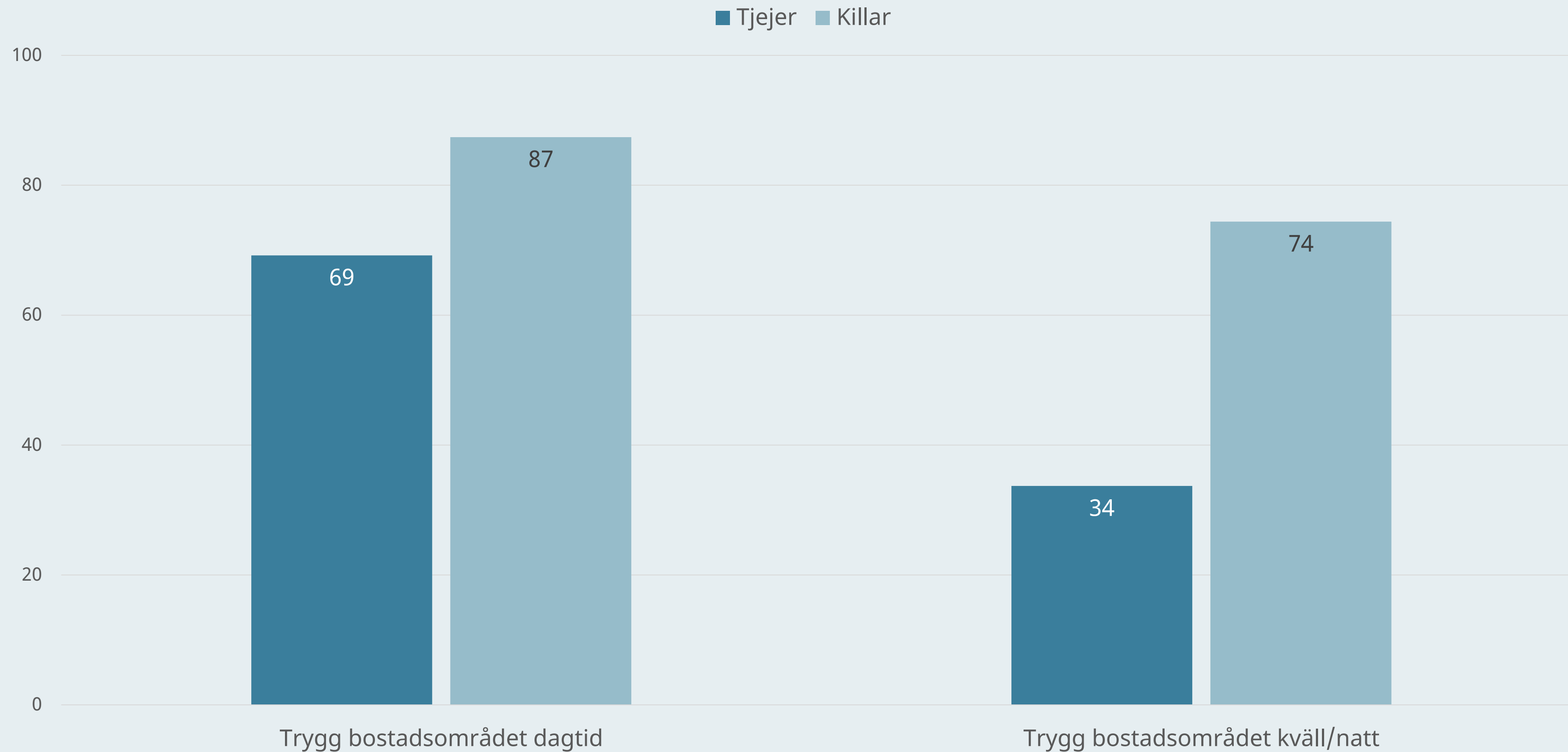
"Det är något man lärt sig. Till exempel att inte lita på främlingar."

Tjej som deltog i fokusgrupp

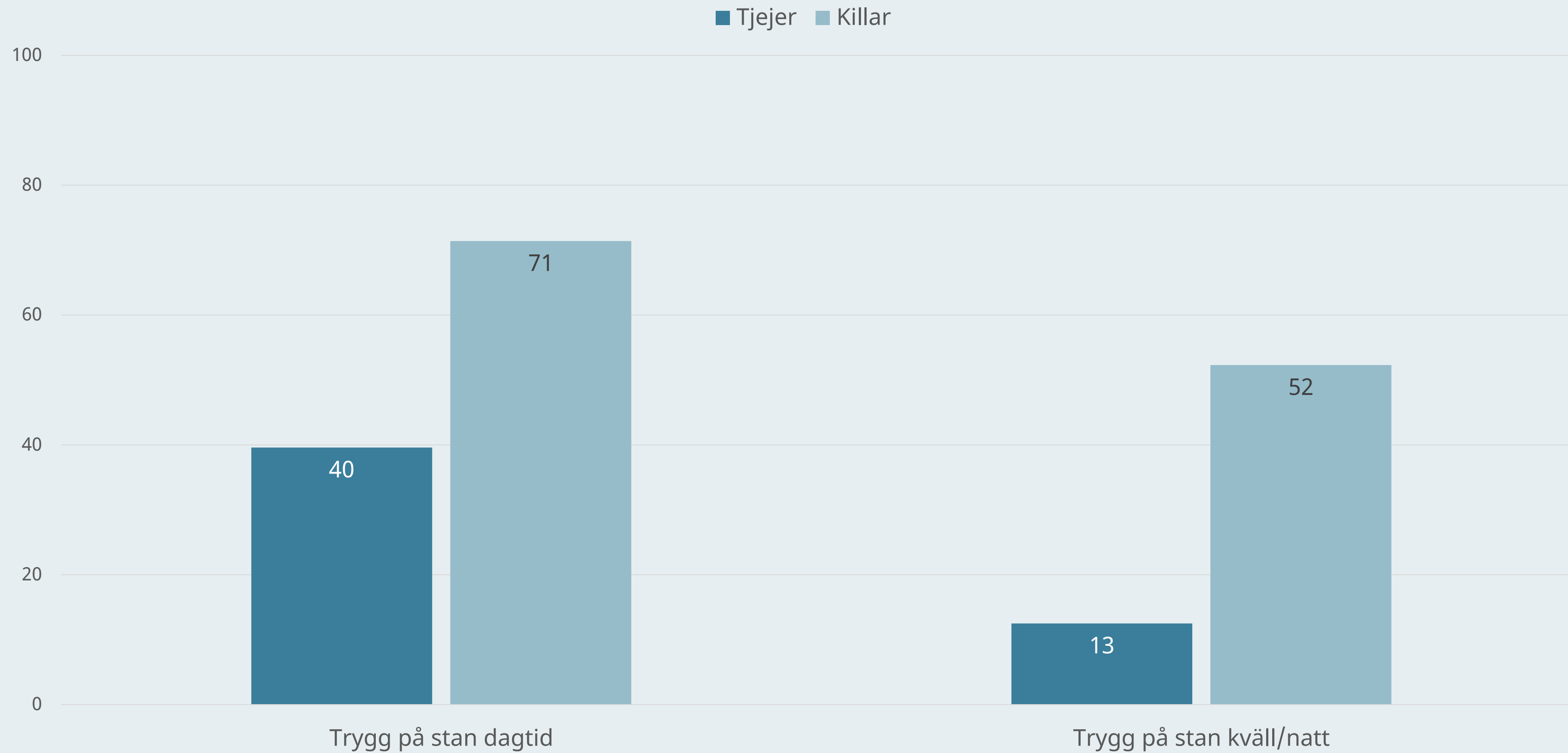
"Varför ska jag behöva lita på människor jag inte känner."

Tjej som deltog i fokusgrupp

Andel (%) elever som alltid känner sig trygga utomhus i området där de bor på dagen respektive kvällen/natten

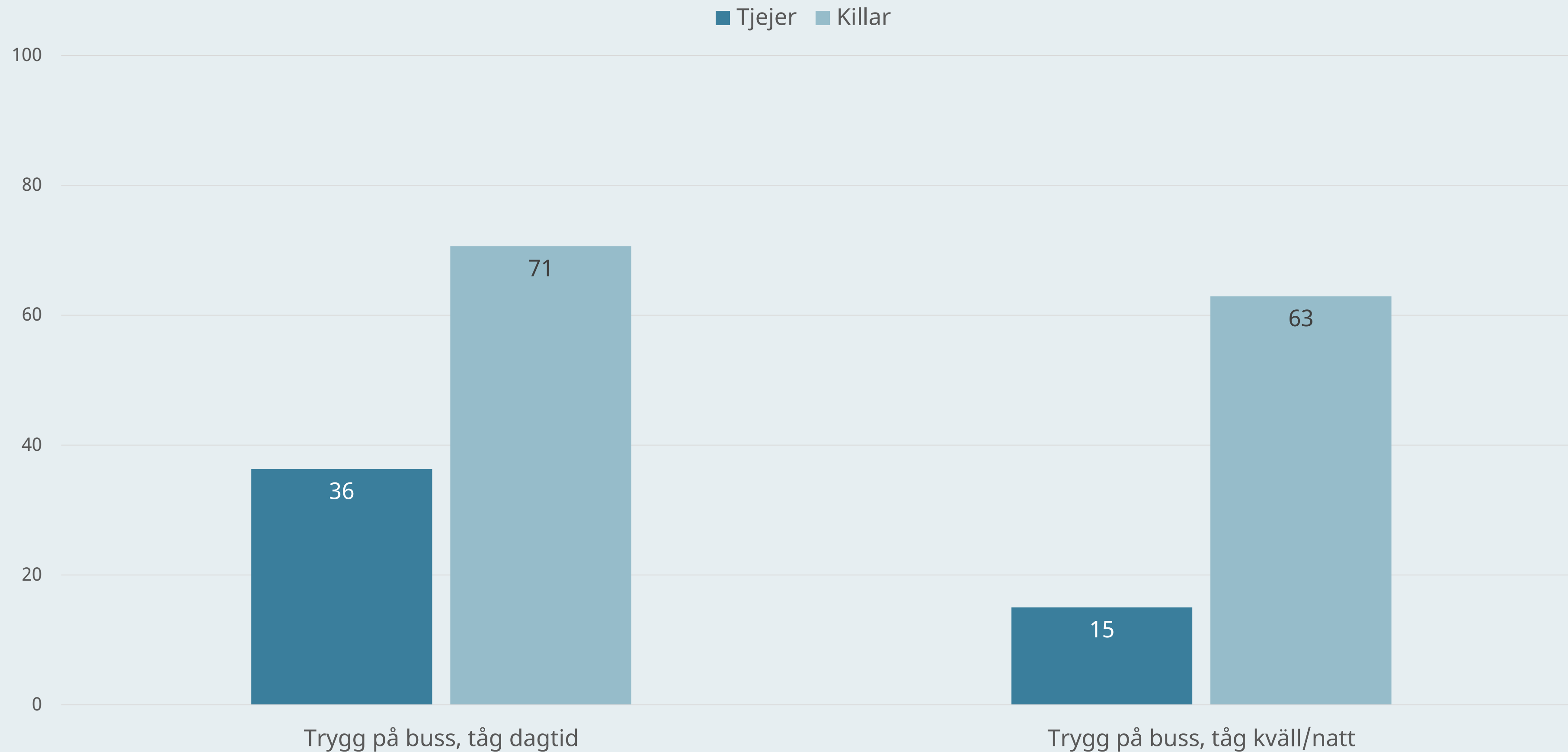

Andel (%) elever som alltid känner sig trygga ute på stan på dagen respektive kvällen/natten

Andel (%) elever som alltid känner sig trygga på buss, tåg eller liknande på dagen respektive kvällen/natten

"Förväntningar på mansrollen gör att killar hamnar i slagsmål."

Tjej som deltog i fokusgrupp

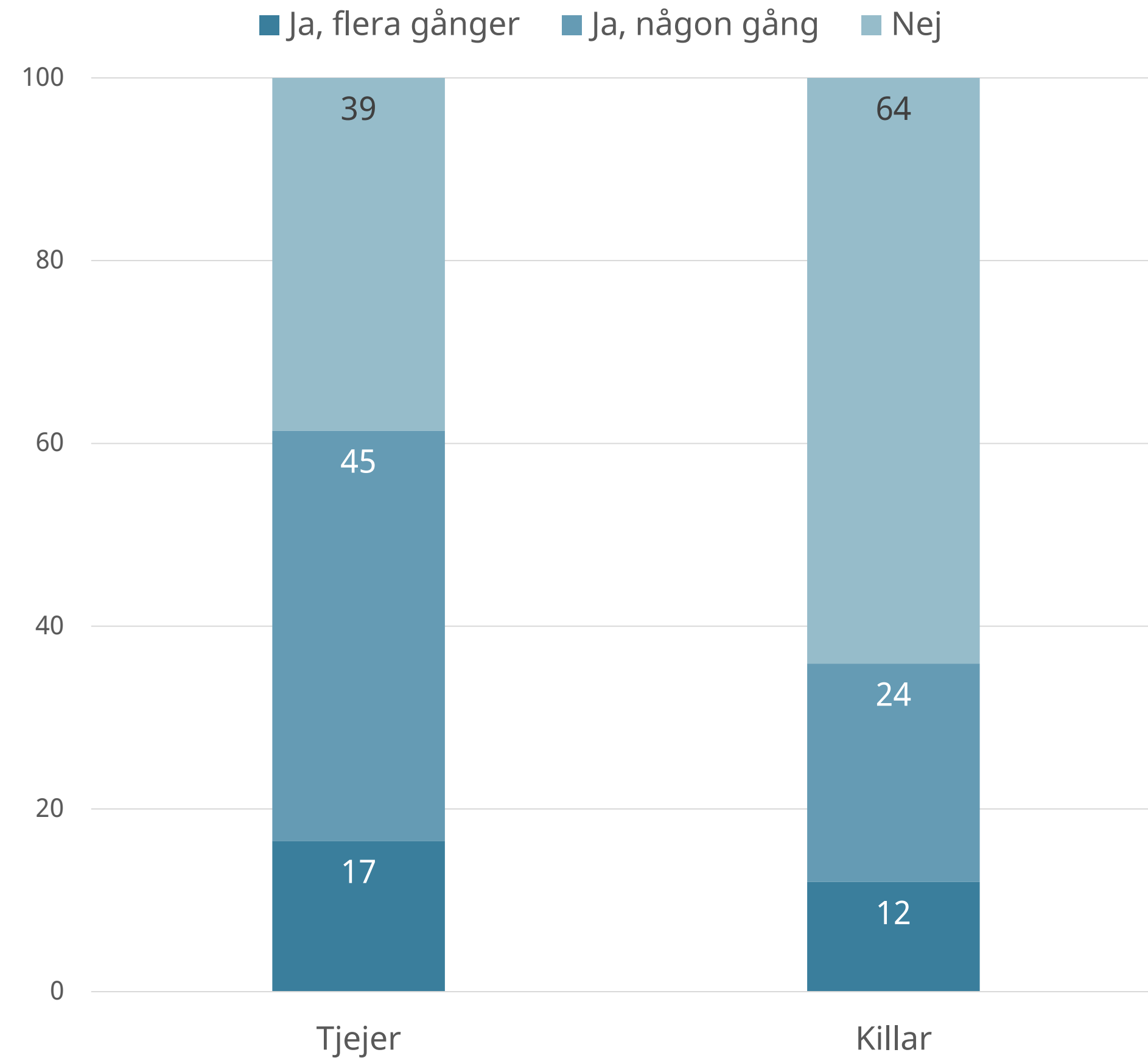
"Ingen får åka hem ensam."

Tjej som deltog i fokusgrupp

"Om man har en tjej eller flickvän så vill man veta att hon har kommit hem säkert."

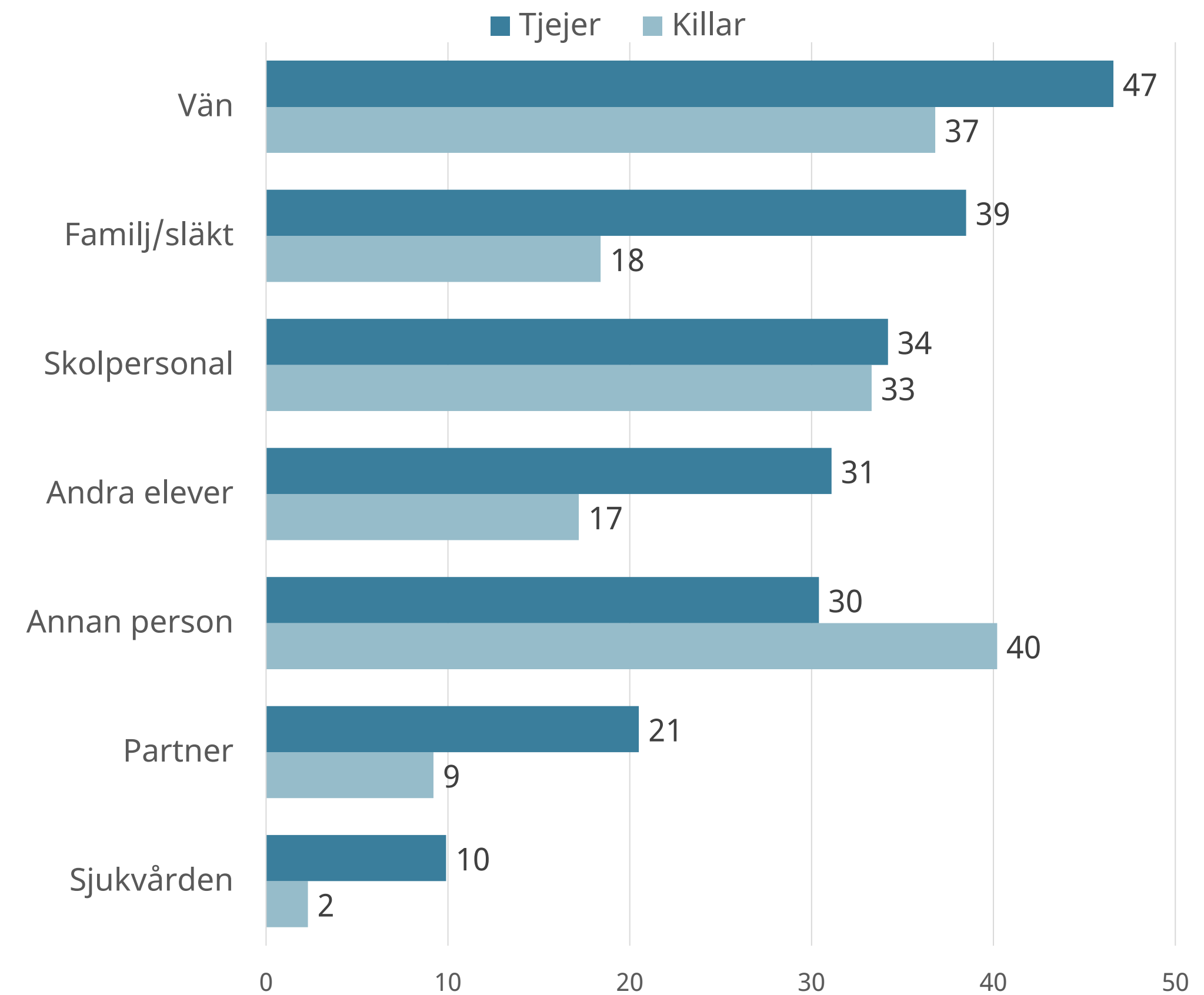
Kille som deltog i fokusgrupp

Andel (%) elever som upplevt sig orättvist behandlade och mått dåligt

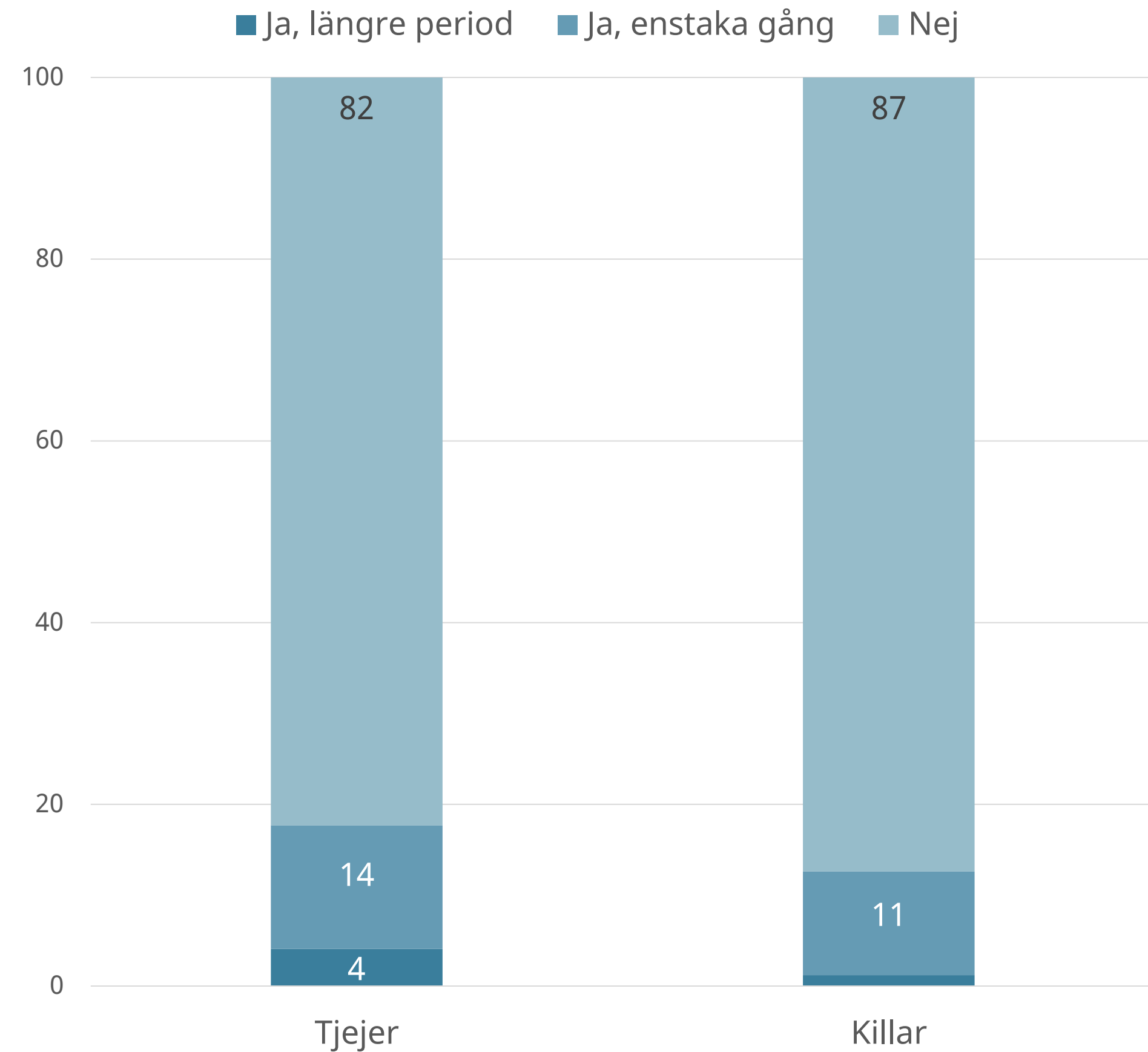

Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

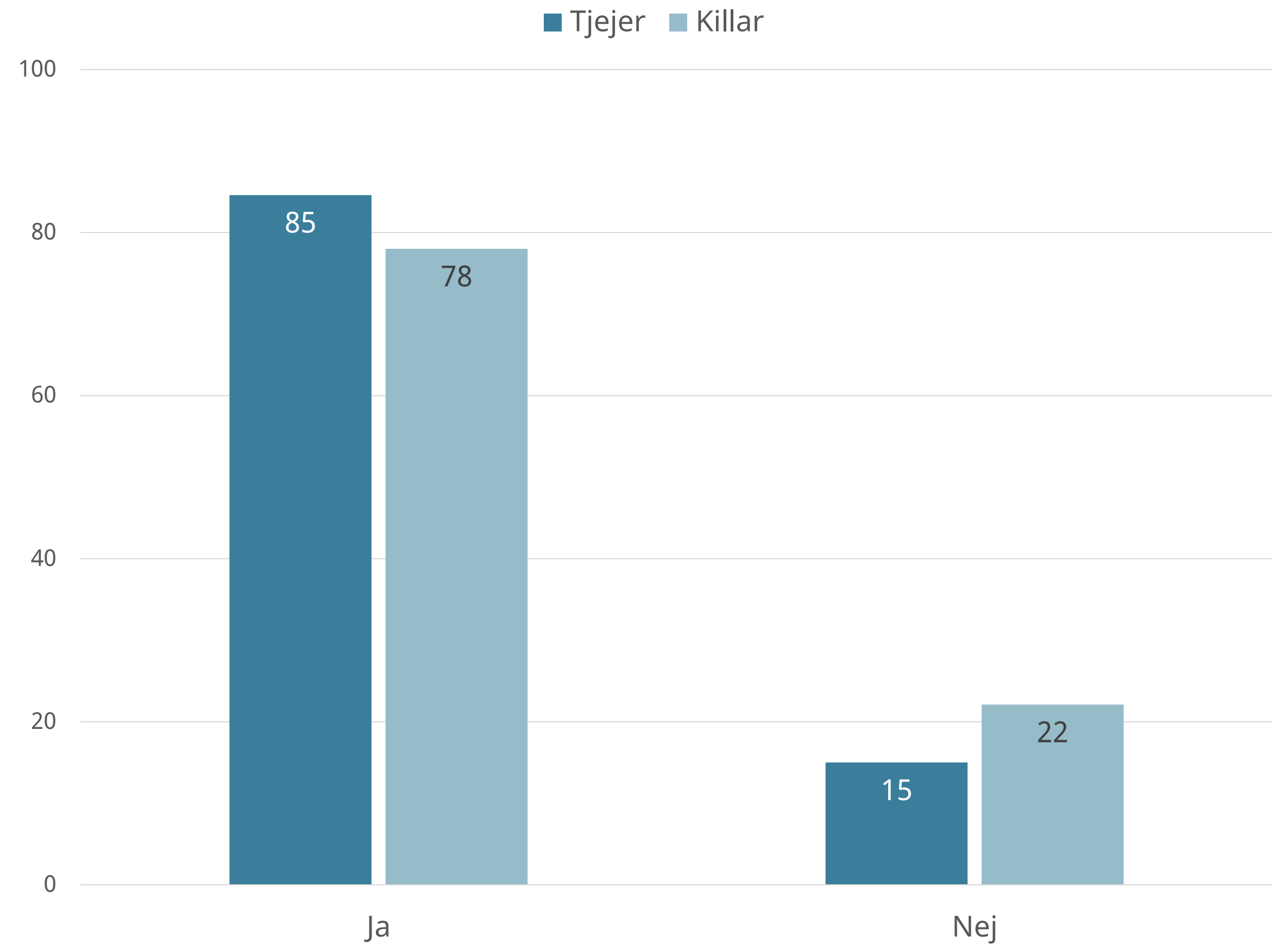
Anges i andel (%). Flera alternativ kan uppges.

Andel (%) elever som utsatts för mobbing, trakasserier under de senaste 6 månaderna

Andel (%) elever som vet vart de vänder sig för stöd om de blir illa behandlade

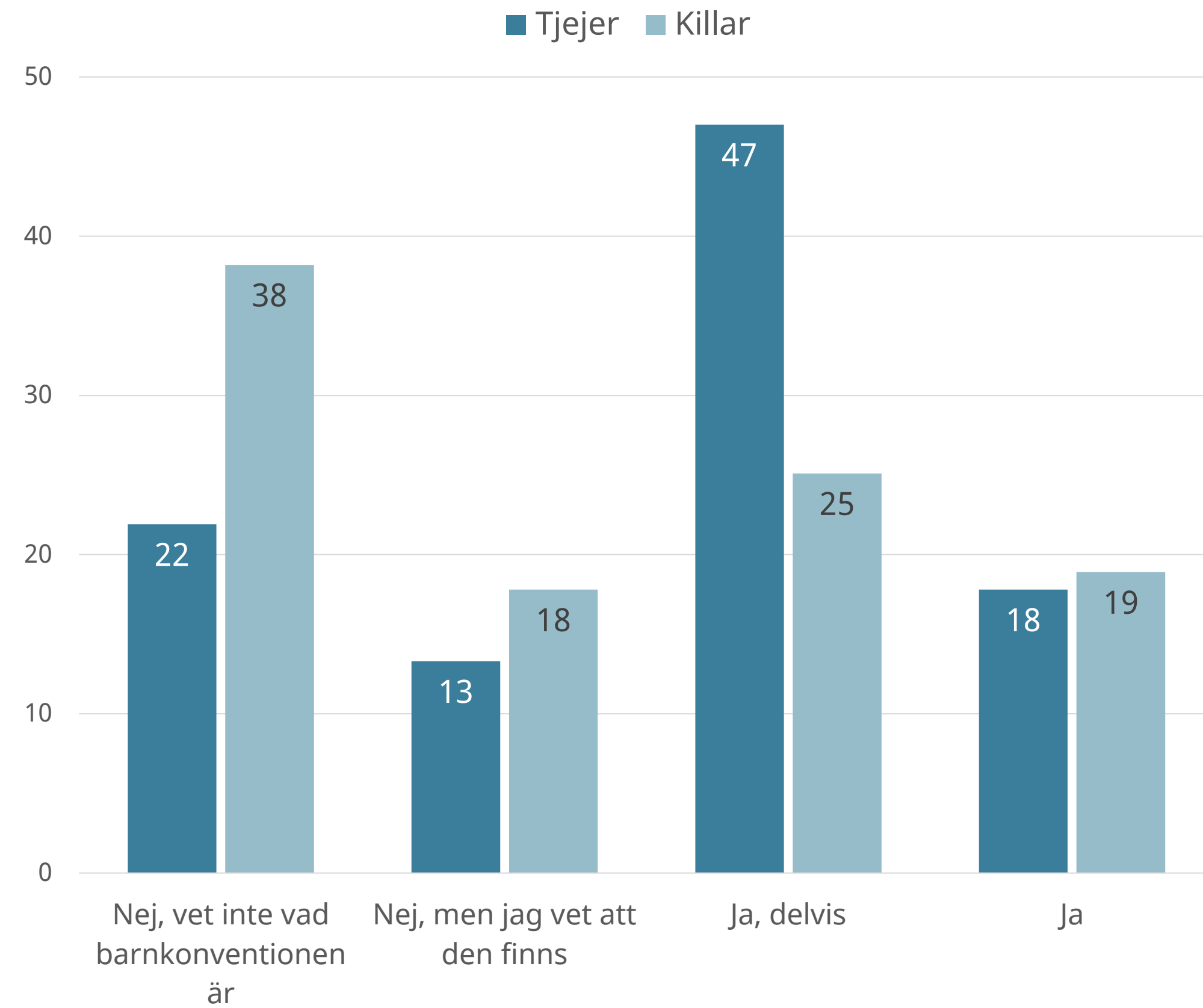
SAMHÄLLE & DEMOKRATI

Kännedom om ens rättigheter enligt barnkonventionen är högre bland tjejer än killar.

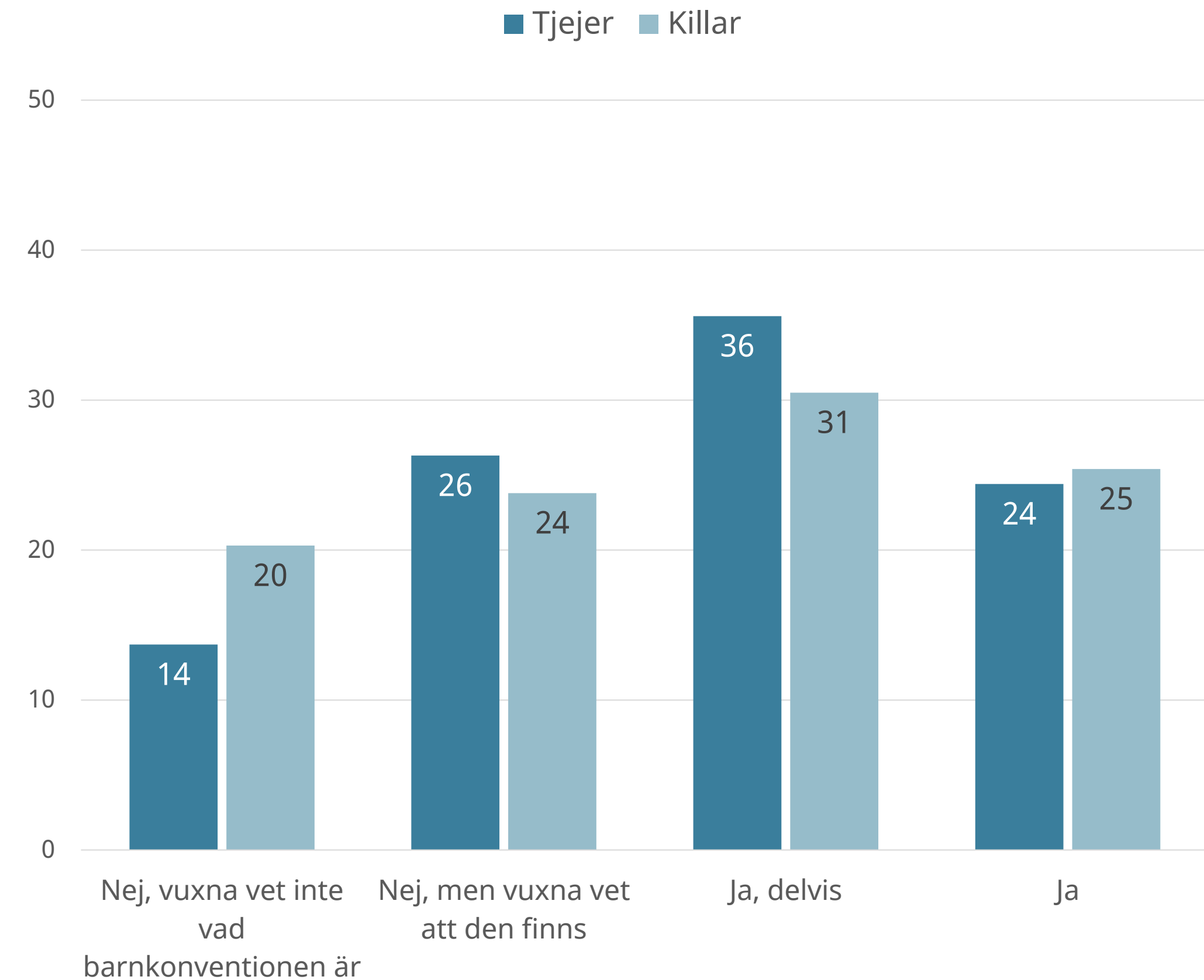
Ungefär var tredje elev vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen.

Betydligt fler killar än tjejer tycker det är viktigt att tjejer kvinnliga och killar är manliga.

Andel (%) elever med kunskap om sina rättigheter enligt barnkonventionen

Andel (%) elever som tror de flesta vuxna vet vilka rättigheter barn har enligt barnkonventionen

Kunskap om barnkonventionen:

*"Beror på att vi inte
snackar om det och det
kan leda till att man inte
bryr sig."*

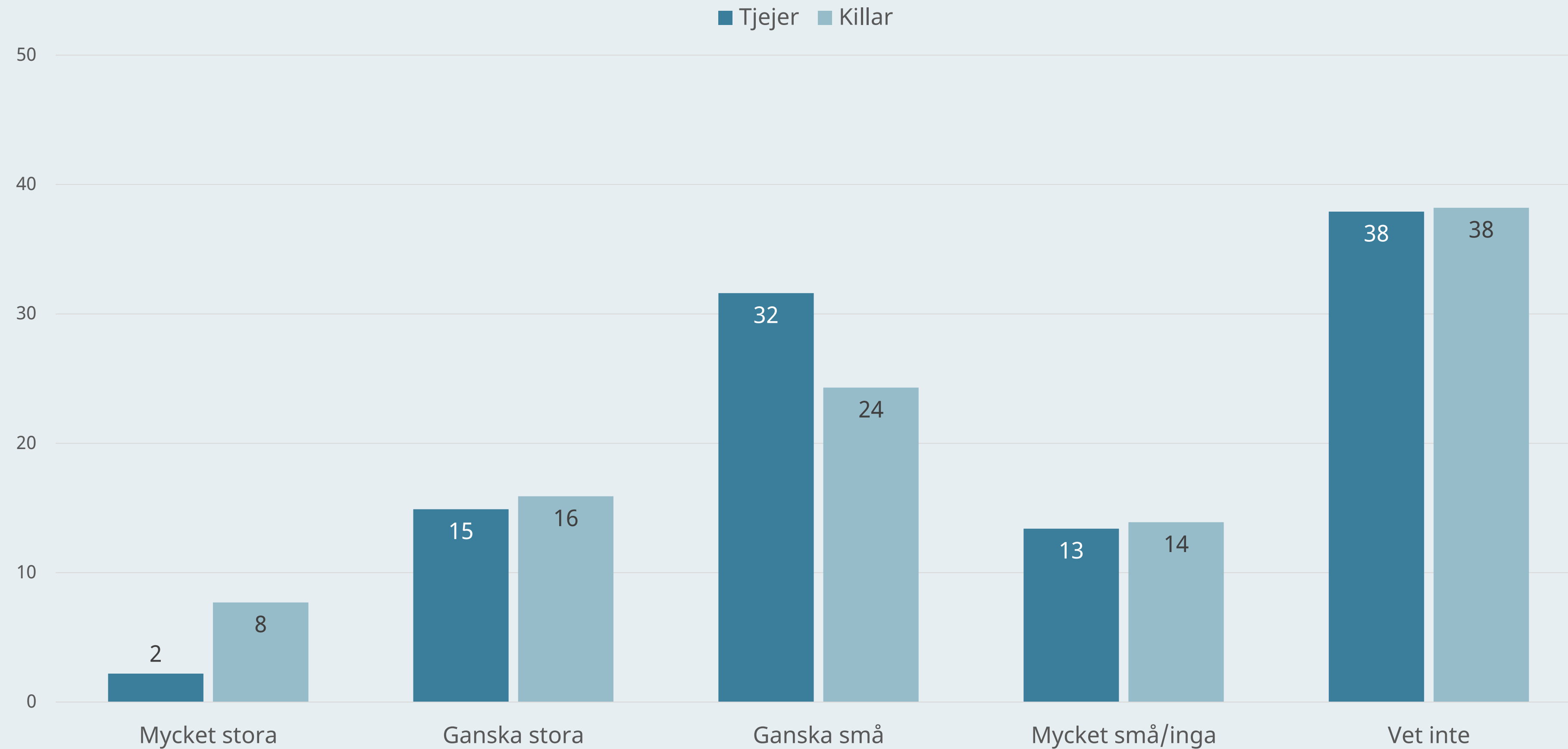
Kille som deltog i fokusgrupp

*"Killar behandlas bättre
än tjejer, så de behöver
inte veta om sina
rättigheter."*

Kille som deltog i fokusgrupp

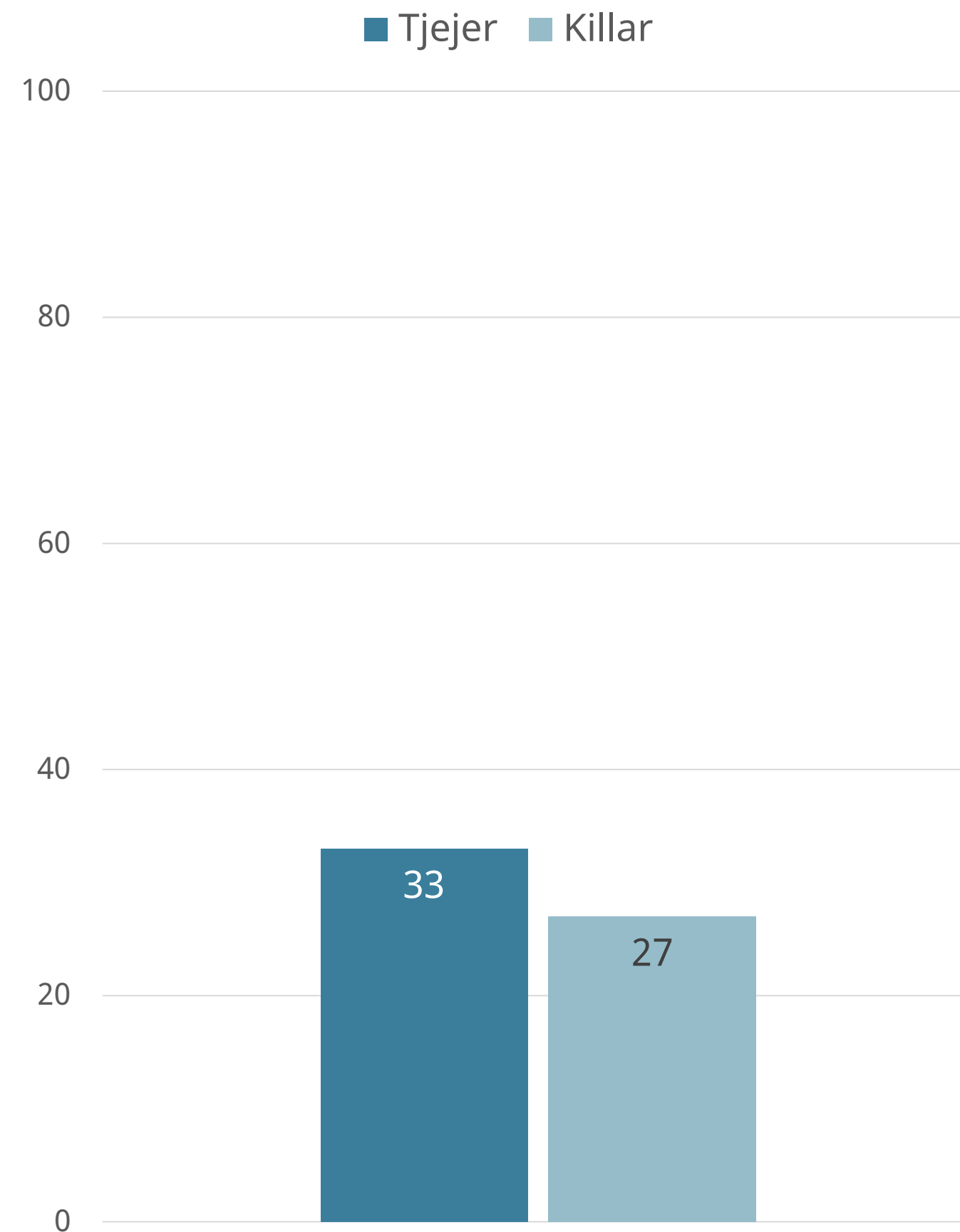
Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen?

Anges i andel (%)

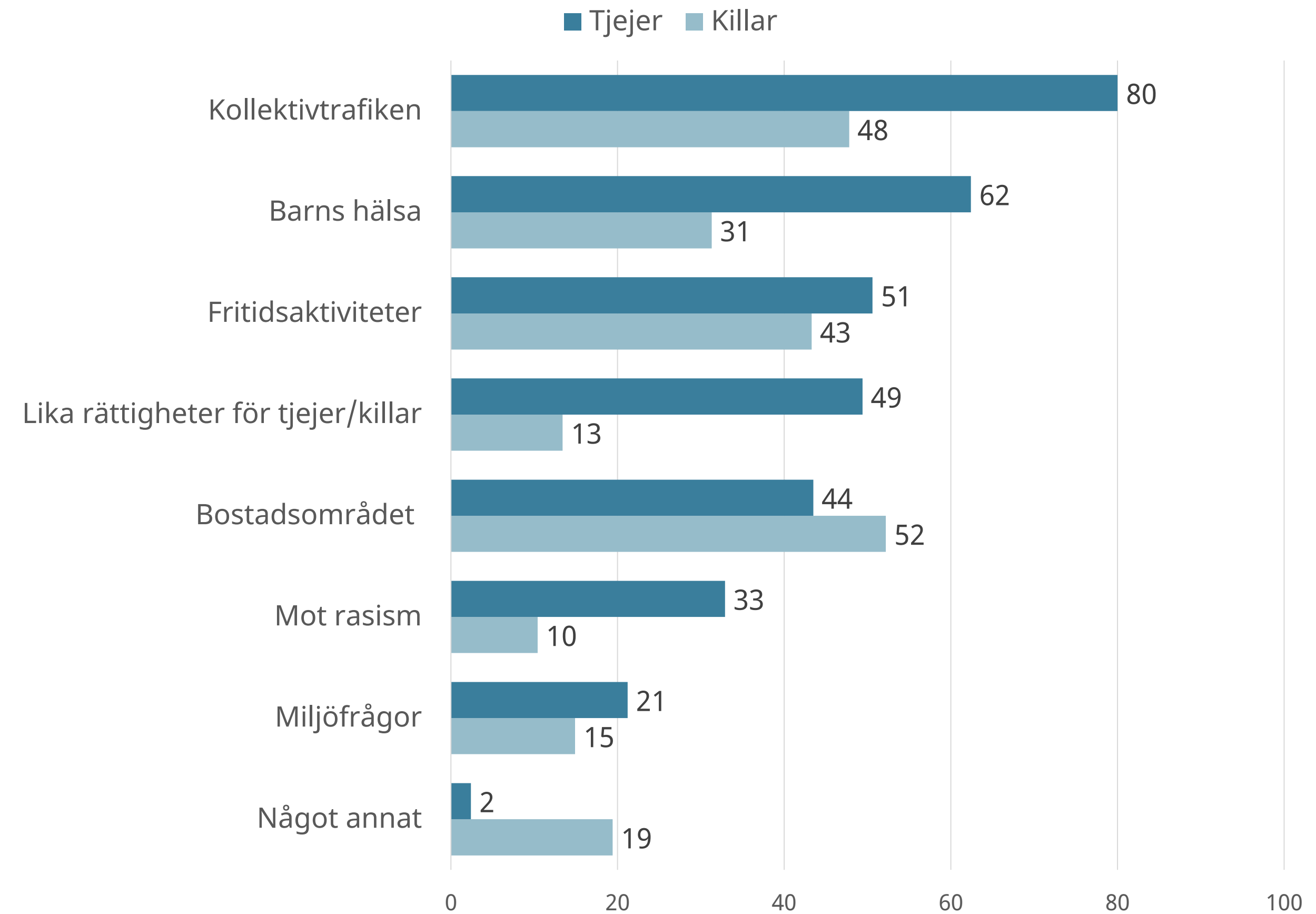

Andel (%) elever som vill påverka i frågor som rör kommunen

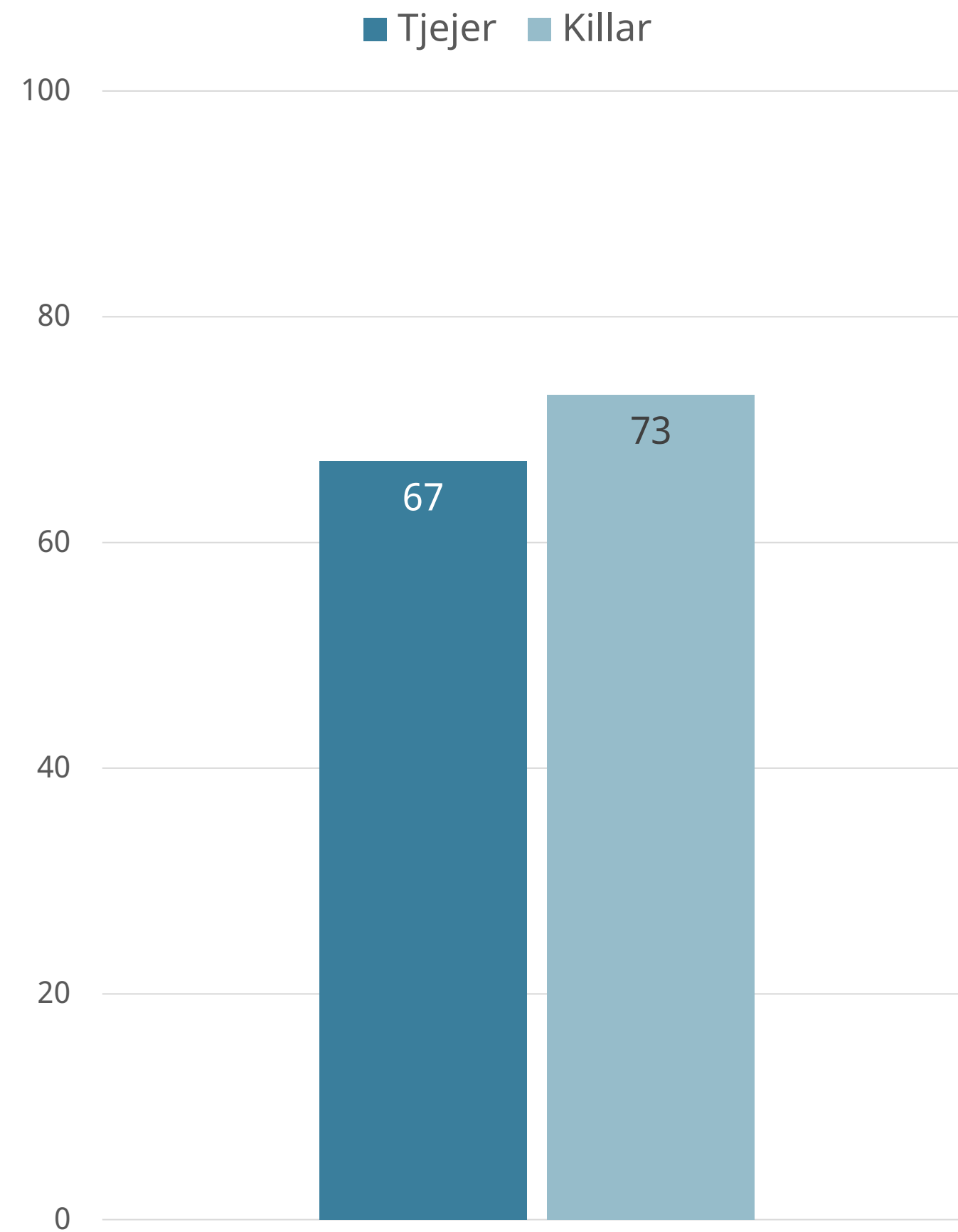

Vad skulle du vilja vara med och påverka?

Anges i andel (%). Flera alternativ kan uppges.

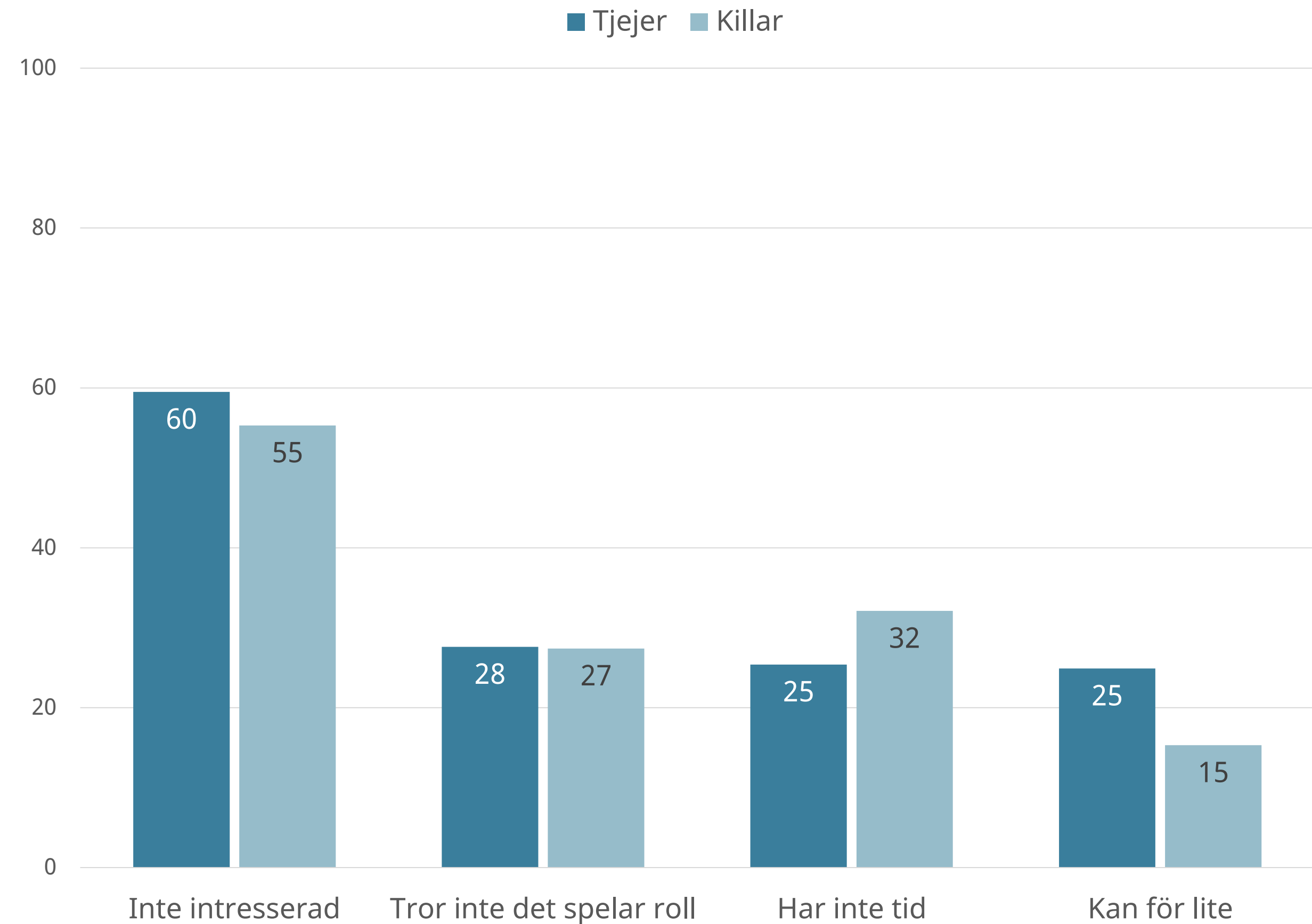

Andel (%) elever som inte vill påverka i frågor som rör kommunen

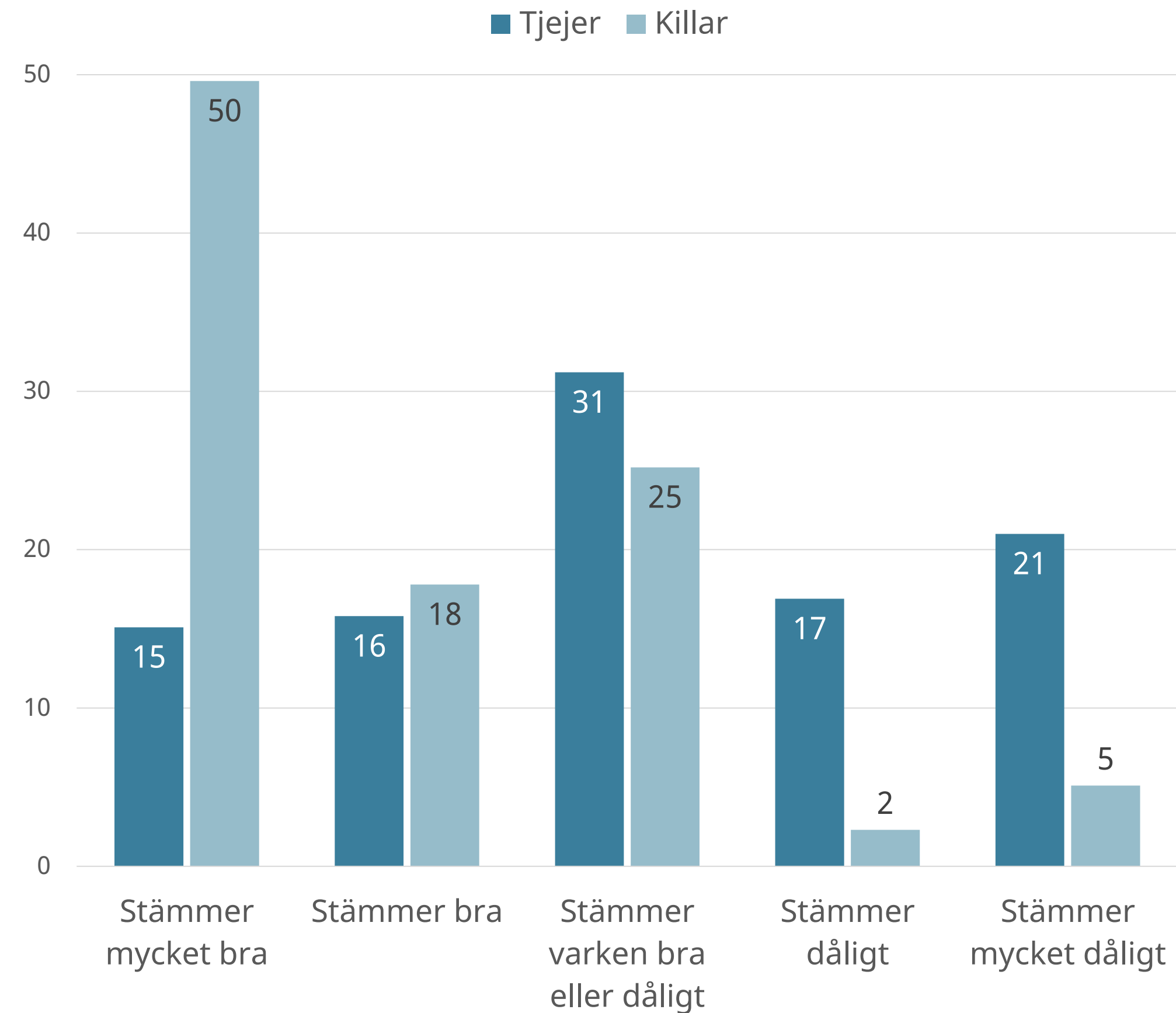

Varför vill du inte vara med och påverka?

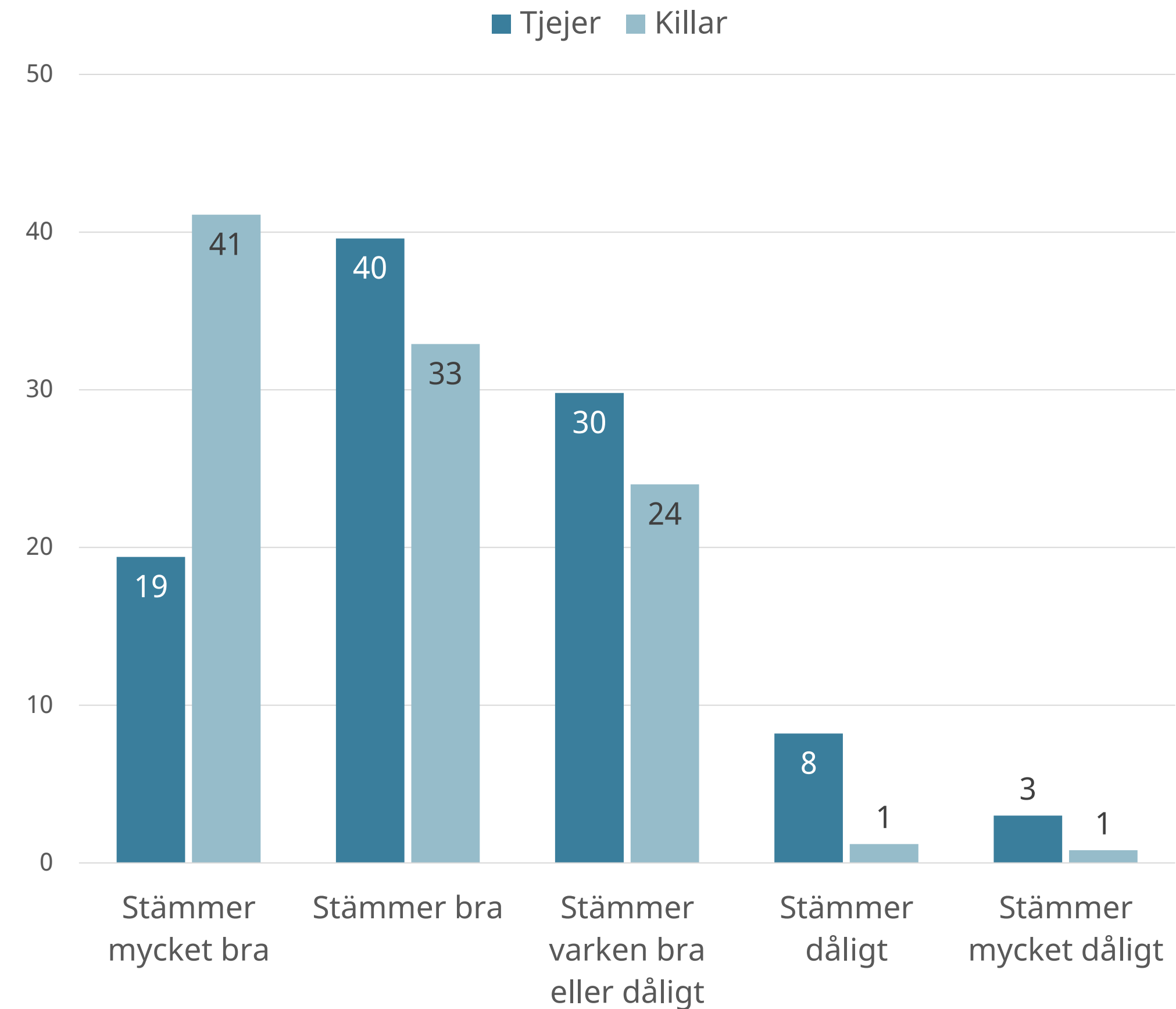
Anges i andel (%). Flera alternativ kan uppges.

Andel (%) elever som tycker det är viktigt att tjejer är kvinnliga och killar manliga

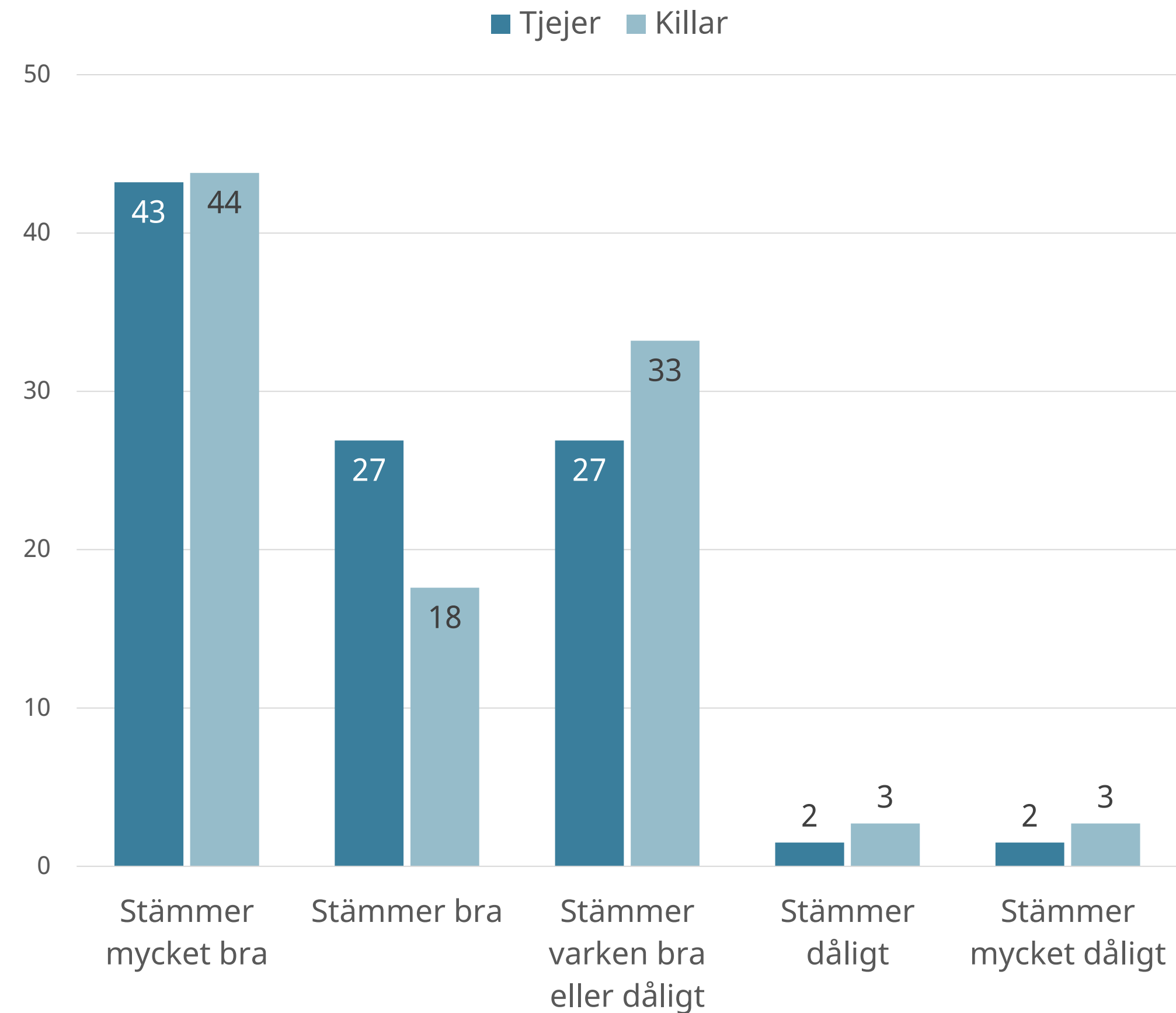
Andel (%) elever som uppger att de flesta i deras omgivning tycker det är viktigt att killar är manliga

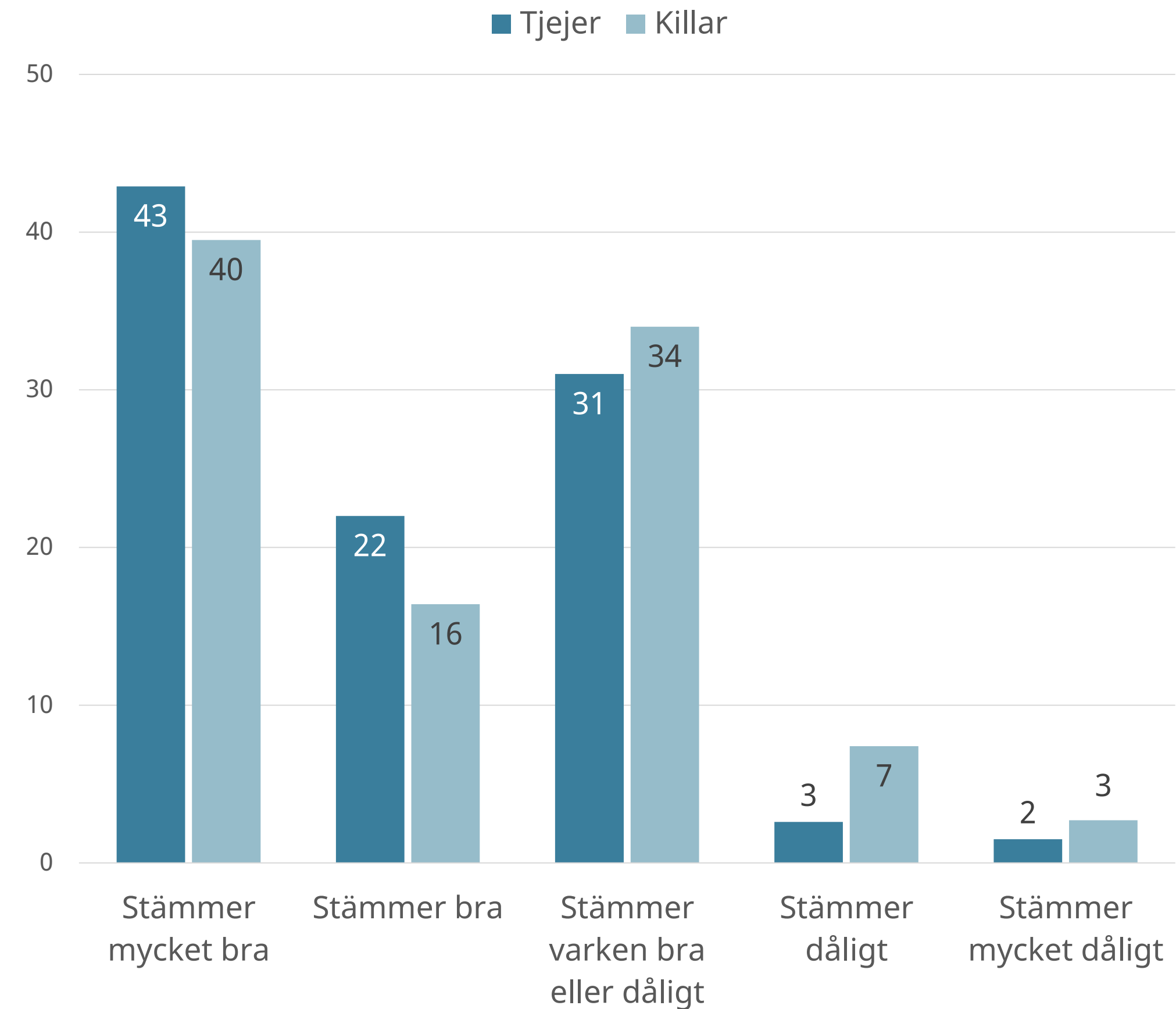
*"Jag fattar verkligen inte
varför man ska bry sig så
mycket om vad andra gör!"*

Tjej som deltog i fokusgrupp

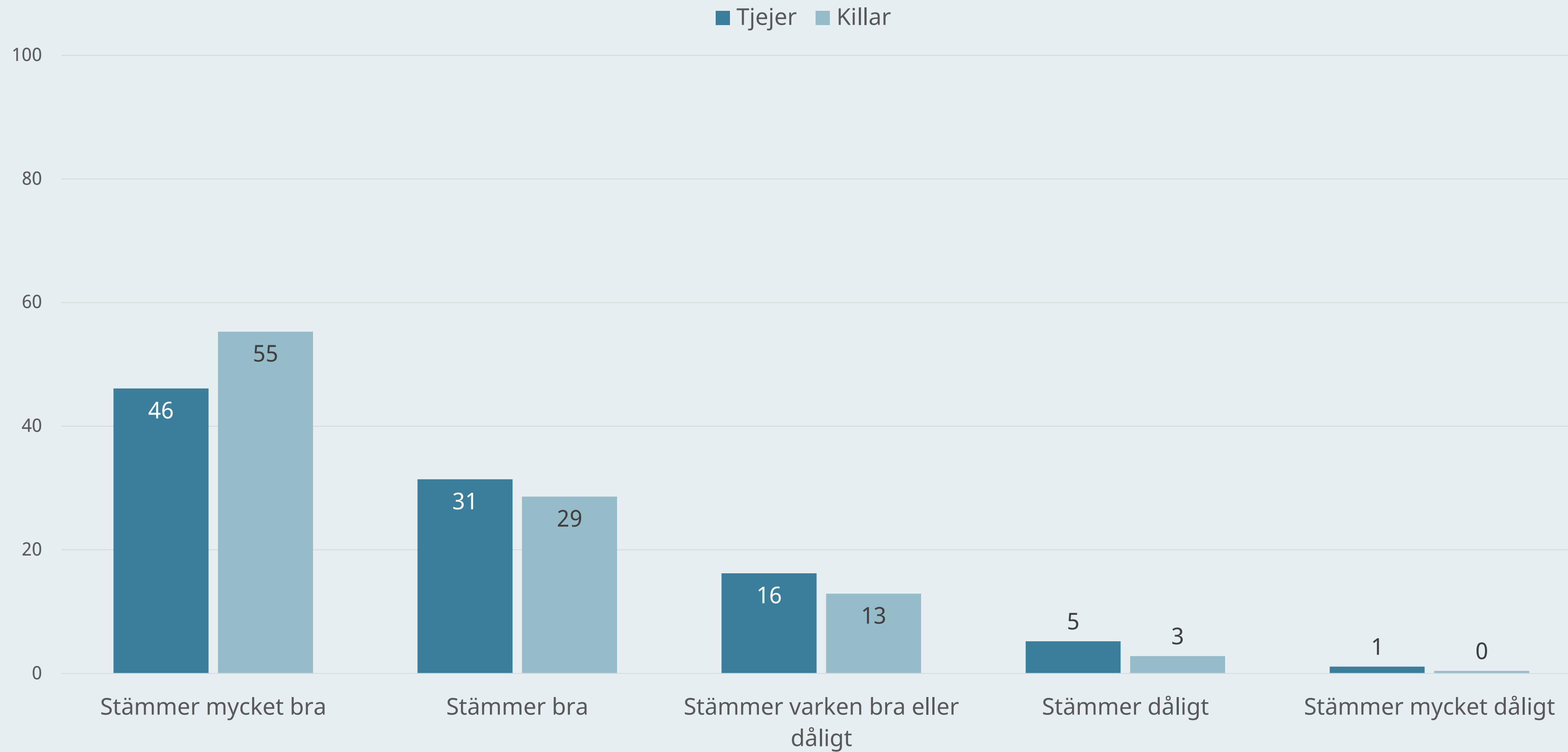
Andel (%) elever som anser att det inte spelar någon roll om det är en kvinna eller man som är lärare

Andel (%) elever som anser att det inte spelar någon roll om det är en kvinna eller man som är chef/ledare

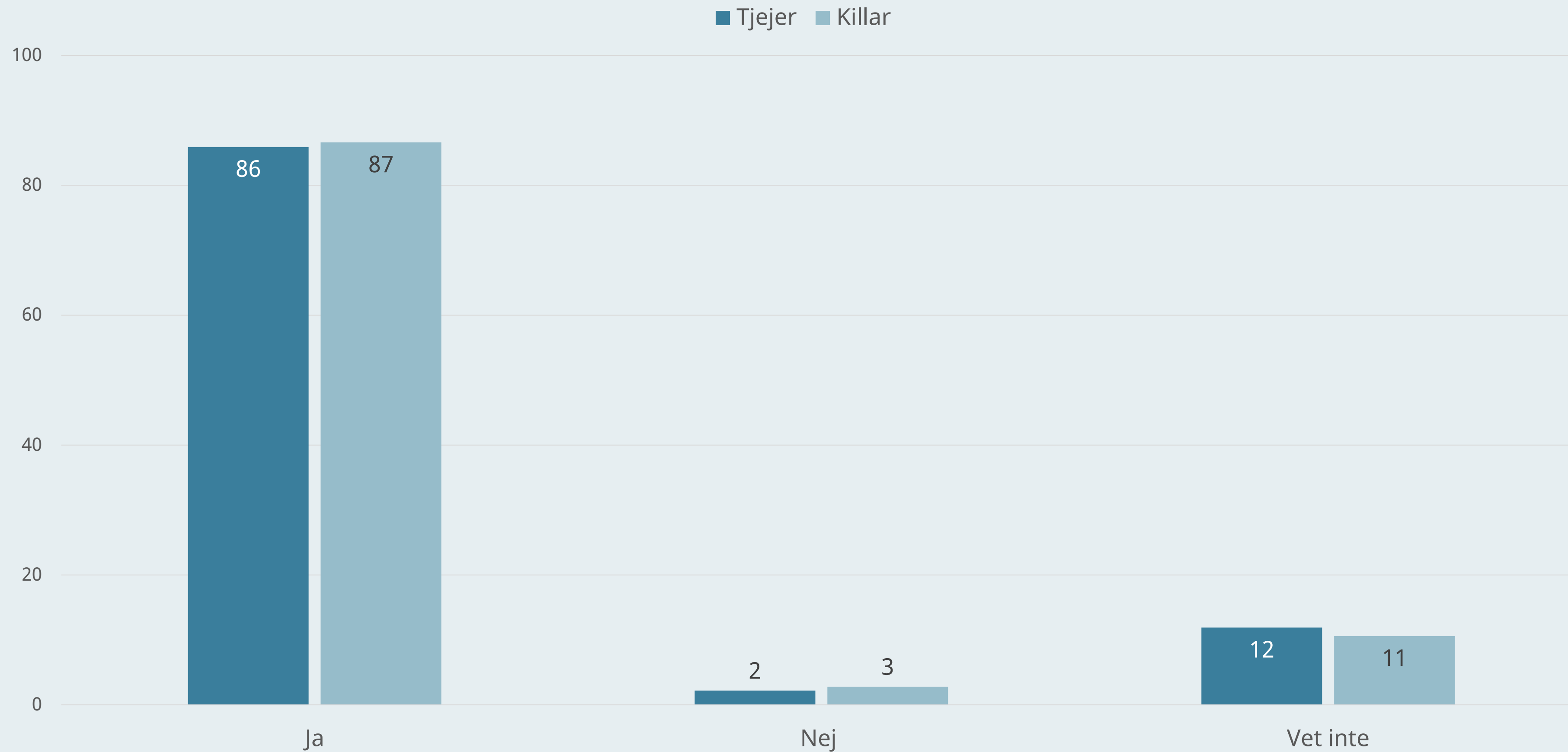
Andel (%) elever som anser att sin familj är jämställd

FRAMTID

En majoritet av både tjejer och killar ser ljus på sin framtid,
men färre ser ljus på framtiden för världen i stort.
Nio av tio tjejer och killar får bestämma vem de vill gifta sig med.

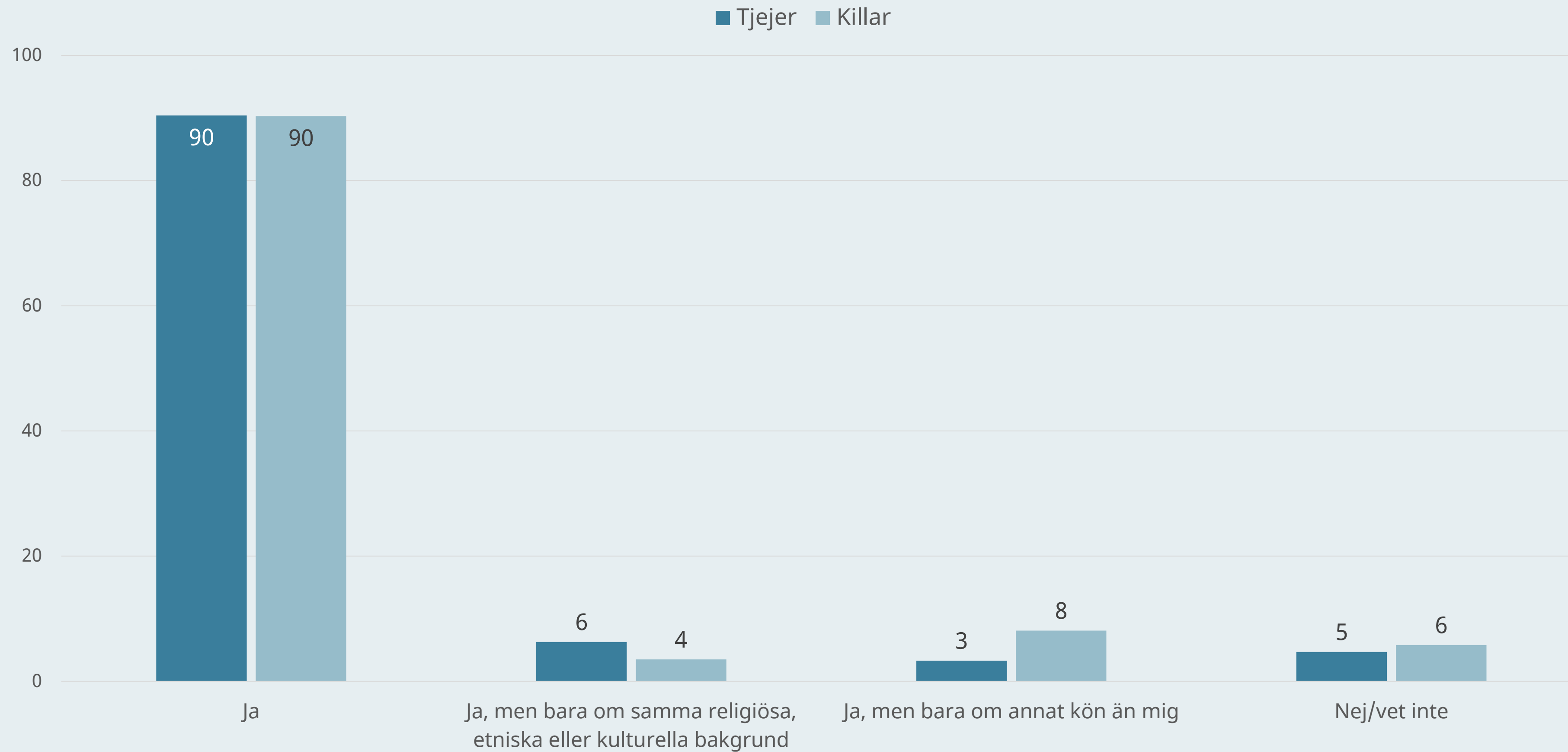
Andel (%) elever som får bo tillsammans med vem eller vilka de vill, när de flyttar hemifrån

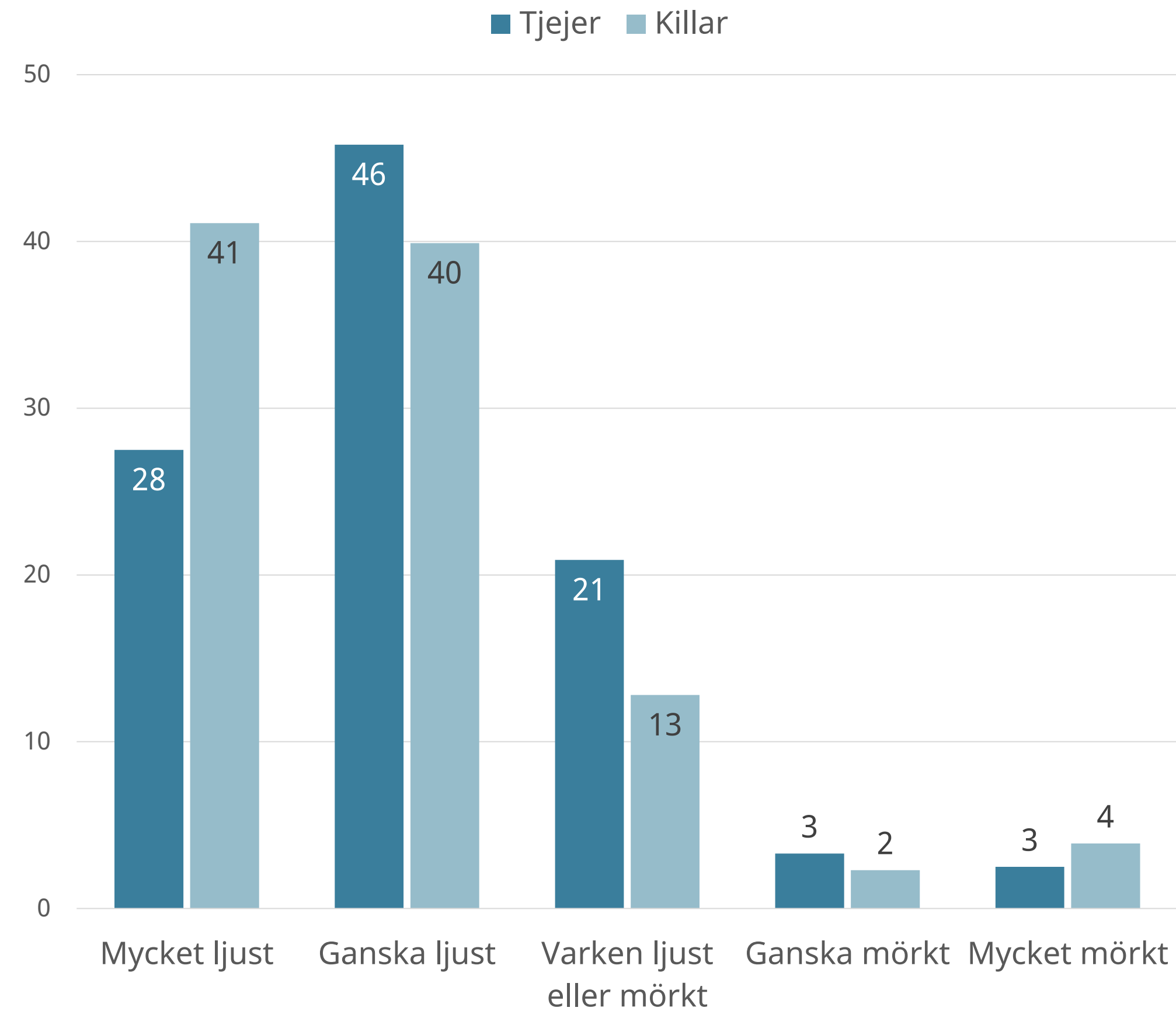
Andel (%) elever som själv får bestämma vem de vill gifta sig med

Flera alternativ kan uppges

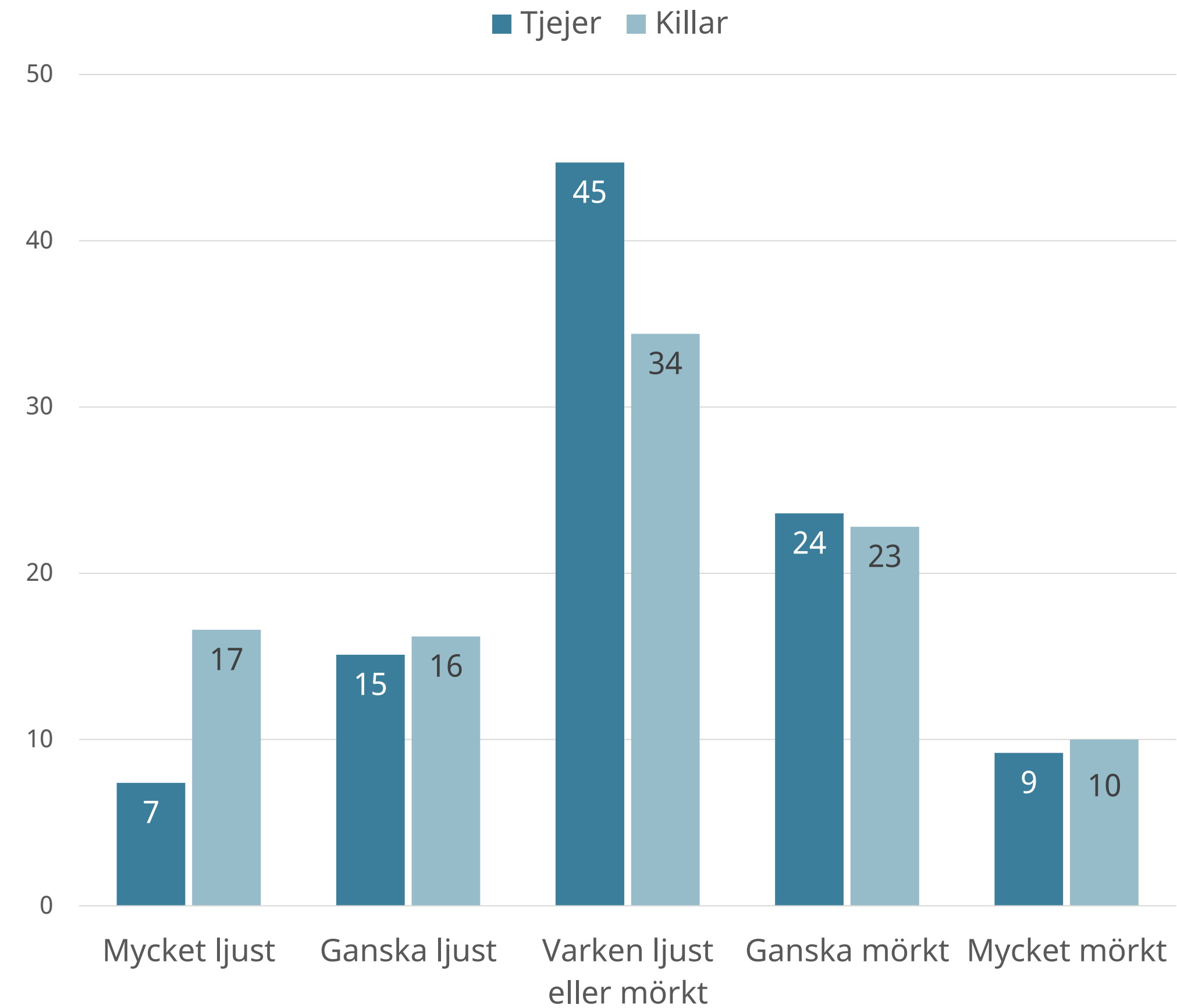
Hur ser du på framtiden för din personliga del?

Anges i andel (%)

Hur ser du på framtiden för världen i stort?

Anges i andel (%)

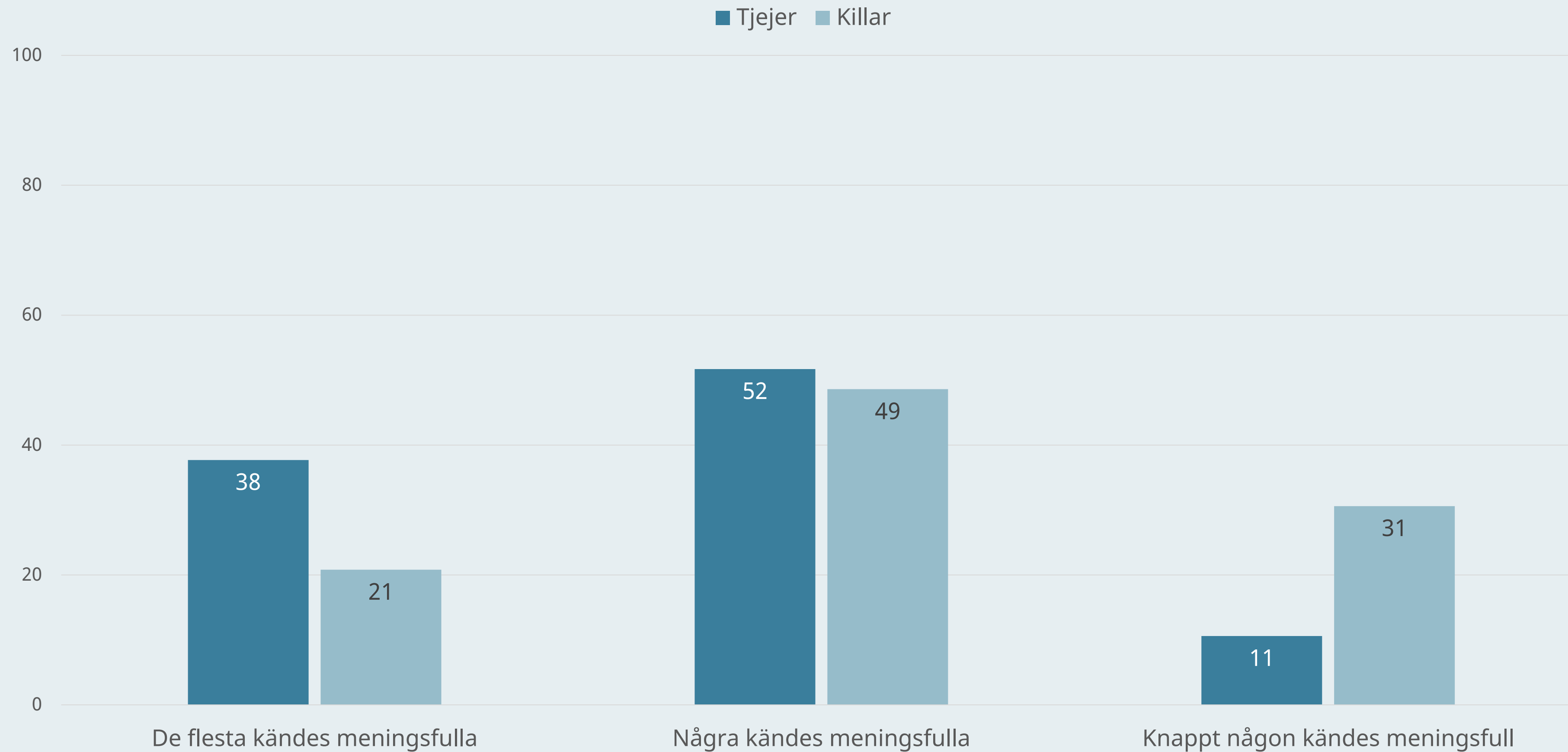
"Olika mål i livet. T.ex. vissa vill jobba direkt, vissa vill plugga i flera år. Vissa har en plan andra inte."

Tjej som deltog i fokusgrupp

"Om man mår dåligt kan det vara svårt att se ljus på framtiden."

Kille som deltog i fokusgrupp

Andel (%) elever som tyckte att frågorna kändes meningsfulla att besvara

en del av
VÄRMLAND